

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 98547999/741
Konu : 4/1-(a) ve 4/1-(b) Sigortalılarına İlişkin
Tahsis Uygulamaları.

22/06/2013

GENELGE
2013/26

Bilindiği üzere, 8/3/2012 tarihli 28227 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1/3/2012 tarihli ve 6283 Sayılı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 5 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna geçici 39, 6 ncı maddesi ile de geçici 40 ıncı madde eklenmiştir. Söz konusu maddeler ile 2000 öncesi 4/1-(a) emeklileri ile 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında aylık bağlanan 4/1-(b) emeklilerinin aylıklarının yine maddelerde öngörülen hükümler doğrultusunda yeniden hesaplanması öngörülmüş ve maddelerin yürürlük tarihi 2013/Ocak ödeme dönemi olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 2008/Ekim ayından itibaren tahsis mevzuatına ilişkin yayımlanan tüm genelgeler, genel yazılar ve e-tahsis iletileri birleştirilerek “Kanuna Göre 4/1-(a) ve 4/1-(b) Kapsamındaki Sigortalıların Tahsis İşlemleri” konulu, 22/7/2011 tarihli ve 2011-58 sayılı Genelge yayımlanmış olup, Başkanlığımız iş ve işlemleri söz konusu Genelge hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Buna göre, gerek 6283 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 39 ve geçici 40 ıncı maddelerin uygulama usul ve esasları gerekse tahsis uygulamalarında yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

1. İNTİBAK İŞLEMLERİ

8/3/2012 tarihli 28227 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1/3/2012 tarihli 6283 sayılı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un 5 inci ve 6 ncı maddeleri ile 5510 sayılı Kanuna geçici 39 uncu ve geçici 40 ıncı maddeler eklenmiştir. Söz konusu maddelerle 2000 öncesi 4/1-(a) emeklileri ile 1/4/2002 ile 30/6/2002 süresinde aylık bağlanan 4/1-(b) emeklilerinin aylıklarının yeniden hesaplanması öngörülmüştür.

1.1. 2000 Öncesi 4/1-(a) Emeklilerinin İntibak İşlemleri

6283 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 39 uncu madde “(1) Son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malûllük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malûllük veya yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları, bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Aylıkların hesaplanmasında, 506 sayılı Kanunun mülga maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamı ile aynı dönemde yürürlükte bulunan memur aylık katsayısı esas alınır.

(3) Sigortalının aylık bağlama oranı aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Malûllük aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, sigortalının başkasının bakımına muhtaç olması halinde % 70, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Yaştan ve günden artırım ve eksiltme yapılmaz.

b) Yaşlılık aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı, sigortalının tahsis talep tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödediği her 240

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

günlük malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (I)'er artırılır, 5000 günden noksan ödediği her 240 gün için (1)'er eksiltir. Maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışması, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce malûl olması, sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanması veya erken yaşlanması nedeniyle tarafına yaşlılık aylığı bağlananlara günden dolayı eksiltme yapılmaz.

c) Ölüm aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı sigortalının ölüm tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödediği her 240 günlük malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (I)'er artırılır. Günden dolayı eksiltme yapılmaz. Malûllük aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında bakıma muhtaçlık durumu dikkate alınmaksızın (a) bendi, yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında ise (b) bendi hükümleri uygulanır.

ç) Malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığının aylık bağlama oranı % 85'ten fazla olamaz.

(4) Sigortalının 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla aylığı, yukarıdaki hükümlere göre tespit edilen gösterge rakamı, memur aylık katsayısı ve aylık bağlama oranının çarpımı suretiyle belirlenir.

(5) Bu madde hükümlerine göre 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, % 5,9 oranında artırılarak 2000 yılı Ocak ayına, 2000 yılı Ocak ayı için bu şekilde hesaplanan aylık tutarı ise, (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak ayına taşınır. Bu şekilde hesaplanan aylık tutarı da, 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar (bu dönem dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılır.

(6) Bu maddeye göre hesaplanan aylık tutarının, sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde ödenmekte olan aylık tutarının altında kalması halinde, mevcut aylıkların ödenmesine devam edilir.

(7) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

(8) Sözleşme aylıklarını 2000 yılı Ocak ayı başından sonra borçlanma yapmak suretiyle tam aylığa yükseltenler ile geçici 20 nci maddeye göre devir alınacak sandıklardan aylık alanlara devir tarihinden sonra bu madde hükümleri uygulanmaz.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.", hükmüne amirdir.

Söz konusu hüküm gereğince 2000 öncesi 4/1-(a) emeklilerinin aylıkları maddede öngörüldüğü şekilde yeniden hesaplanmış ve mevcut aylıklarıyla mukayese edilmek suretiyle yüksek olan aylık 2013/Ocak ödeme dönemi itibarıyla sigortalı ve hak sahiplerine ödenmiştir.

1.1.1. Kapsam

5510 sayılı Kanununun geçici 39 uncu maddesi kapsamında yeniden hesaplanacak aylıklar 2000 öncesinde 506 sayılı Kanun hükümleri gereği gösterge sistemine göre bağlanmış olan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarıdır. 2925 sayılı Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar ile 506 sayılı Kanuna göre bağlanan gelirler intibak kapsamında değildir. Buna göre,

1.1.1.1. Malullük veya yaşlılık aylığı son tahsis talep tarihi;

-Özel sektörden emekli olanlar için 31/12/1999 (dâhil),
-Kamu sektöründen emekli olanlar için ise 14/01/2000 (dâhil),
ve öncesinde olanların aylıkları intibak kapsamında yeniden hesaplanmıştır.

1.1.1.2. Ölen sigortalılardan;

1.1.1.2.1. Emeklilik statüsünü kazanmadan ölen (aktif ölüm) sigortalılardan ölüm tarihi;

-Özel sektörden çalışanlar için 31/12/1999 (dâhil),
-Kamu sektöründen çalışanlar için ise 14/01/2000 (dâhil),
ve öncesinde olanların,

1.1.1.2.2. Malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken ölen (pasif ölüm) sigortalıların malullük veya yaşlılık aylığı son talep tarihi;

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

-Özel sektörden emekli olanlar için 31/12/1999 (dâhil),

-Kamu sektöründen emekli olanlar için ise 14/01/2000 (dâhil),

ve öncesinde olanlardan, bu tarihten önce veya sonra ölenlerin aylıkları intibak kapsamında yeniden hesaplanmıştır.

Ayrıca, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü İşçileri Emekli Sandığı ile Askeri Fabrikalar Tekait ve Muavenet Sandığı da dahil olmak üzere Kurumumuzca devralınan geçici 20 nci madde sandıklarının 2000 öncesi emeklilerinin aylıklarına da intibak işlemi yapılmıştır.

Sözleşme aylıklarını 2000 yılı Ocak ayı başından sonra borçlanma yapmak suretiyle tam aylığa yükseltenler ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre devir alınacak sandıklardan aylık alanlara devir tarihinden sonra bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

1.1.2. 1999/Aralık Aylığının Hesaplanması

İntibak kapsamındaki tüm aylıklar 1999/Aralık ayında; Aylık = Gösterge x Katsayı x Aylık Bağlama Oranı formülü kullanılmak üzere yeniden hesaplanmıştır.

İntibak aylığının hesaplanmasında esas alınacak gösterge, 506 sayılı Kanunun mülga maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamıdır.

Katsayı, 1999/Aralık ayında yürürlükte bulunan memur maaş katsayısı olan 12000'dir.

Aylık bağlama oranı, malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları için yine maddede belirtilen hükümler doğrultusunda sigortalıların yaş, gün ve aylığa hak kazandıkları yasa maddeleri dikkate alınarak yeniden hesaplanmıştır.

Hesaplanan aylığa 506 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin 4447 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki birinci fıkra hükmü uygulanmamıştır.

1.1.3. 1999/Aralık Aylığının 2013/Ocak Ayına Taşınması

1999/Aralık ayı itibariyle hesaplanan aylık, % 5,9 oranıyla 2000 yılı Ocak ayına daha sonra ise (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak ayına, 2008/Ocak ayı ödeme döneminden başlamak üzere de 4/1-(a) emekli aylıklarına uygulanan artış oranları ile 2013/Ocak ödeme dönemine taşınmıştır.

1.1.4. Mevcut Aylıkla Mukayese

Yeniden hesaplanan aylıklar; 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde sigortalı ve hak sahiplerine ödenmekte olan mevcut aylıklarla mukayese edilmiş ve yüksek olan aylıklar ödenmiştir. Ölüm dosyalarında ölen sigortalının hesaplanan intibak aylığı hak sahiplerine 506 sayılı Kanunun 96 ncı madde hükmü (alt sınır aylığı) uygulanmadan paylaştırılmış ve bu şekilde bulunan aylıklar hak sahiplerinin mevcut aylıkları ile mukayese edilerek yüksek olan aylıklar ödenmiştir.

Hesaplanan intibak aylıkları için maddenin yürürlük tarihinin 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemi olarak belirlenmesi nedeniyle geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

ÖRNEK:

MEVCUT	İNTİBAK AYLIĞI HESABI			
	I	II	III	IV
	İntibak ABO hesabı:	1999 Aralık aylığı	2008/Ocak ayına taşınması	Aylığın 2013/Ocak ayına taşınması
Tahsis Talep Yılı: 30/06/1972 Cinsiyeti ve Yaşı: Kadın -51 Gün Sayısı: 9647 Göstergesi: 9910 2013/Ocak Aylığı 921,64 TL	Günden artırım: 9647-5000=	9910 x 12000 x % 80 = 95,14	95,14 x 1,059 x 7,13326594120697 =718,68	2008/1 1,0200 733,05
	4647/240=19			2008/7 1,0720 790,52 ve 4,69 SYZ
	Yaştan artırım: 51-50 = 1			2009/1 1,0384 820,88
	%			2009/7 1,0183 835,90
	60+19+1=80			2010/1 60 895,90
				2010/7 1,0359 928,06
				2011/1 60 988,06
				2011/7 1,0400 1.027,58
				2012/1 1,0679 1.097,35
				2012/7 1,0195 1.118,75
	2013/1 1,0414 1.165,07			

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yukarıdaki örnekte 1982 öncesi tarafına yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının intibak aylığının ne şekilde hesaplandığı gösterilmiştir. 2013/Ocak ayı itibariyle hesaplanan intibak aylığı 1.165,07 TL, yine aynı dönemde mevcut aylık miktarı olan 921,64 TL ile mukayese edilmiş ve intibak aylığının yüksek olduğu görülmüştür. Söz konusu emeklinin esas alınan intibak aylığına % 4 ek ödeme oranı uygulanarak bulunan tutar olan 46,60 TL de ilave edilerek toplam aylık 1.211,67 TL olarak ödenmiştir.

1.1.5. İntibak Aylığının Hesaplanmasında Diğer Usul ve Esaslar

1.1.5.1. 5510 sayılı Kanunun geçici 39 uncu maddesine göre intibak aylıklarının hesaplanmasında; 2008/Ocak ayına kadar güncelleme katsayısı ile güncellenen aylıklar bu tarihten itibaren aylık artışları ile 2013/Ocak ayına taşınırken, mevcut uygulamaya paralel olması açısından 2008/Ekim ayında 4,69 TL sosyal yardım zammı aylık miktarlarına ilave edilmiştir. Bu nedenle, 2013/Ocak ayında gerek sigortalının, gerekse hak sahiplerinin intibak aylığı belirlenirken, sigortalı veya hak sahiplerinin mevcut aylıklarında sosyal yardım zammı alıp almadığı hususu dikkate alınmamıştır.

1.1.5.2. Ölüm aylıklarında, ölen sigortalının 2013/Ocak ayında hesaplanan intibak aylığı, bu tarihte aylık almakta olan hak sahiplerine hisseleri oranında paylaştırılarak mevcut aylıklarla mukayese edilmiş ve yüksek olan aylık ödenmiştir.

1.1.5.3. 2330 sayılı Kanununa göre nakdi tazminat ödenen (% 25 artırımlı) aylıklarda, hesaplanan intibak aylığı da % 25 artırımlı hesaplanmıştır.

1.1.5.4. Kısmi borçlanma yapan süper emeklilerin intibak aylıkları hesaplanırken borçlandıkları göstergeleri ve bu göstergelerin taban aylık bağlama oranları esas alınmış olup, intibak aylığına esas aylık bağlama oranları, bu oranlara ilave veya eksiltme yapılmak suretiyle tespit edilmiştir.

1.2. 1/4/2002 ile 30/6/2002 Süresinde Aylık Bağlanan 4/1-(b) Emeklilerinin İntibak İşlemleri

6283 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 40 ıncı madde ise 4/1-(b) emeklilerinin intibak işlemini düzenlenmekte olup, söz konusu madde; “(1) 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 17 nci maddesine göre 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıklar bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Geçici 27 nci madde uyarınca 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 11 inci maddesine göre 2002 yılı Nisan ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, aynı ödeme döneminde % 8,9 oranında artırıldıktan sonra 2002 yılı Mayıs ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar, 1479 sayılı Kanun kapsamında bağlanmış olan aylıklara söz konusu dönemlerde uygulanan artış oranları ile artırılır ve aylıklar 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yeni belirlenen tutar üzerinden ödenmeye devam olunur.

(3) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.”

Hükmüne amirdir. Söz konusu düzenleme gereğince, 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasındaki gelir basamakları esas alınmak üzere aylık bağlanan Bağ-Kur emeklilerinin aylıkları yeniden hesaplanmış ve 2013/Ocak ödeme döneminde aylık artışı da uygulanmak suretiyle ödenmiştir.

Bağ-Kur emeklileri için getirilen düzenleme 1/3/2002 ila 31/5/2002 tarihleri arasında tahsis talebinde bulunan sigortalılar hakkında uygulanmıştır.

ÖRNEK: Sigortalı 28/3/2002 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş olup, 31/12/1999 tarihinde bulunduğu basamak 3, talep tarihindeki basamağı ise 5'tir. Toplam prim ödeme gün sayısı 5401'dir.

1- Sigortalının 1999/Aralık tarihinde bulunduğu 3. basamağın gelir tablosundaki karşılığı değeri 168.686.251'dir. Buna göre hesaplanan;

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2000 öncesi tam aylığı: $168.686.251 \times \% 76 = 128.201.551$ TL'dir.

2000 öncesi kısmi aylığı: $128.201.551 \times 4593/5401 = 109.022.352$ TL'dir.

2- Sigortalının 2000 sonrası döneme ilişkin aylık hesabında ise, 1/4/2002 tarihli gelir tablosu dikkate alınarak, 1/1/2000 ile tahsis talep tarihi arasında sigortalının fiilen bulunduğu basamaklar ve bu basamaklardaki bekleme süreleri üzerinden hesaplanan ağırlıklı ortalama dikkate alınacaktır. Sigortalının ağırlıklı ortalaması 181.477.626 TL olup, 4447 sayılı Kanuna göre hesaplanan aylık bağlama oranı % 45'tir. Buna göre;

2000 sonrası tam aylık: $181.477.626 \times \% 45 = 81.664.932$

2000 sonrası kısmi aylık: $81.664.932 \times 808/5401 = 12.217.231$

3- İki Kısmi Aylığın Toplamı: $109.022.352 + 12.217.231 = 121.239.583$ TL

4- Hesaplanan aylığın önce 2003 yılına taşınması:

01.04.2002 aylığı $121.239.583 \times \underline{1,089 \text{ intibak zammı}} = 132.029.906$

01.05.2002 aylığı $132.029.906 \times 1,021 = 134.802.534$

01.06.2002 aylığı $134.802.534 \times 1,006 = 135.611.349$

01.07.2002 aylığı $135.611.349 \times 1,006 = 136.425.017$

01.08.2002 aylığı $136.425.017 \times 1,014 = 138.334.967$

01.09.2002 aylığı $138.334.967 \times 1,022 = 141.378.336$

01.10.2002 aylığı $141.378.336 \times 1,035 = 146.326.578$

01.11.2002 aylığı $146.326.578 \times 1,033 = 151.155.355$

01.12.2002 aylığı $151.155.355 \times 1,029 = 155.538.860$

5- 1/1/2003 tarihinden 31/12/2003 tarihine kadar sigortalının en son bulunduğu basamak dikkate alınarak ödenmesi gereken 1 ve 12. basamaklar arası **100.00-TL**, 13 ve 24 üncü basamaklar arası **75.00 TL** ilave edildiğinde; $155.538.860 + 100.000.000 = 255.538.860$ TL, 31/12/2003 tarihindeki maaşı 255.538.860 TL'dir.

6- 2004/OCAK-2013/OCAK arası aylık artışlarıyla aylığın taşınması:

DÖNEM	AYLIK ARTIŞ ORANI	AYLIK MİKTARI
2004/OCAK	1,10	281.092.746
2004/TEMMUZ	1,10	309.202.021
2005/OCAK	1,08	333,94
2005/TEMMUZ	1,08	360,66
2006/OCAK	1,03	371,48
2006/TEMMUZ	1,03 FARK 1,0133	387,71
2007/OCAK	1,05	407,10
2007/TEMMUZ	1,0387	422,85
2008/OCAK	1,02	431,31
2008/TEMMUZ	1,072	462,36
2008/EKİM	SYZ 5,85	468,21
2009/OCAK	1,0384	486,19
2009/TEMMUZ	1,0183	495,09
2010/OCAK	60 TL	555,09
2010/TEMMUZ	1,0359	575,01
2011/OCAK	60 TL	635,01
2011/TEMMUZ	1,04	660,41
2012/OCAK	1,0679	705,25
2012/TEMMUZ	1,0195	719,00
2013/OCAK	1,0414	748,77

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yukarıdaki örnekte 2002 yılının Nisan ayında tarafına yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının intibak aylığının ne şekilde hesaplandığı gösterilmiştir. 2013/Ocak ayı itibariyle hesaplanan intibak aylığı 748,77 TL, yine aynı dönemde mevcut aylık miktarı olan 719,09 TL ile mukayese edilmiş ve intibak aylığının yüksek olduğu görülmüştür. Söz konusu emeklinin esas alınan intibak aylığına % 4 ek ödeme oranı uygulanarak bulunan tutar olan 29,95 TL de ilave edilerek toplam aylık 778,72 TL olarak ödenmiştir.

2. AYLIĞA HAK KAZANMA KOŞULLARINI ETKİLEYEN DURUMLAR

2.1. Basın ve Gazetecilik Mesleğinde Fiilen Çalışanlar İle Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Haber Hizmetinde Fiilen Çalışanlardan Basın Kartı Yönetmeliğine Göre Basın Kartı Sahibi Olmak Suretiyle Çalışanlar

6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 15 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya 16, 17 ve 18 numaralı bentler, 16 ncı maddesi ile de geçici 48 nci madde eklenmiştir.

5510 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun 16 ve 17 nci sıralarına eklenen basın ve gazetecilik mesleğinde fiilen çalışanlar ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlardan Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle çalışan sigortalılar 2013 yılı Şubat ayı başından itibaren fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaklardır.

5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 48 inci madde ile de 2008 yılı Ekim ayı başı ile 19/1/2013 tarihini takip eden aybaşına kadar geçen sürede Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlardan talepte bulunanların, söz konusu sürede geçen çalışmaları için hesaplanacak fiili hizmet süresi zammı prim tutarını ödemeleri halinde, bu süreleri fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilecektir.

2.1.1. Basın ve Gazetecilik Mesleğinde Çalışanların Kanununun 40 ncı Maddesi Kapsamında Fiili Hizmet Süresi Zamlarının Emeklilik İşlemlerinde Değerlendirilmesi

2.1.1.1. İtibari/Fiili Hizmet Süresi Zamlarının Emeklilik İşlemlerinde Değerlendirilmesi

2.1.1.1.1. Kanununun 40 ıncı maddesine göre hesaplanan fiili hizmet süresi zamları, yer altı işlerinde çalışanlar hariç olmak üzere tablonun (13) ve (14) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için sekiz, diğer sigortalılar için beş yılı geçmemek üzere prim ödeme gün sayılarına ilave edilecektir. Belirtilen işlerde en az 3600 gün çalışmak kaydıyla emeklilik yaş hadlerinden yapılacak indirimin tespitinde de sigortalıların prim ödeme gün sayılarına ilave edilen sürelerin yarısı esas alınacaktır. Dolayısıyla yaş hadlerinden yapılacak indirim süresi; prim ödeme gün sayısına sekiz yıl ilave edilenler için üç yılı, beş yıl ilave edilenler için de 2,5 yılı geçemeyecektir.

1/10/2008 tarihi itibariyle 3600 günün altındaki mülga ek 5 inci madde kapsamında geçen itibari hizmet süreleri aylığa hak kazanma koşullarının tespit edildiği 8/9/1999 ve 23/5/2002 tarihlerde dahil olmak üzere sigortalılık süresine ilave edilecek ve yaş hadlerinden indirilecektir.

Örnek 1: Özel sektör basın işyerinde 1/10/2008-31/12/2016 tarihleri arasında toplam 2950 gün hizmeti bulunan sigortalının prim ödeme gün sayısına ilavede, bu işyerinde herhangi bir süre çalışma şartı aranmadığından güne yapılacak ilave; $2950 \times 90 / 360 = 737,5 = 738$ gündür. Sigortalının emeklilik yaş haddinden indirim yapılması için en az 3600 gün fiili hizmet süresi zammına tabi çalışması gerekmektedir. Sigortalı 2950 gün çalıştığından emeklilik yaş haddinden indirim yapılmayacaktır.

Örnek 2: Sigortalının 5510 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesi kapsamında basın işyerindeki hizmet süresi 4500 gündür. Sigortalının emeklilik işlemine dikkate alınacak fiili hizmet süresi zammı; $4500 \times 90 / 360 = 1125$ gün $= 3$ yıl 1 ay 15 gündür. Sigortalının prim ödeme gün sayısına ilave edilecek süre 1125 gün olup, emeklilik yaş hadlerinden indirilecek süre ise prim ödeme gün sayısına ilave edilen süresinin yarısı olacaktır. Buna göre yaştan yapılacak indirim, $1125/2 = 562,5 = 563 = 1$ yıl 6 ay 23 gündür.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2.1.1.1.2. 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesine tabi geçen itibari hizmet süreleri tabi olduğu kanun hükümlerine göre değerlendirilecek ancak, 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesinde sayılan itibari hizmet süresi kapsamında yer alıp 5510 sayılı Kanunun 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloda sayılmayan işlerde 2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen çalışma sürelerinin değerlendirilmesinde 3600 gün prim ödeme şartı aranmayacaktır.

Örnek: 2008/Ekim ayından önce gazetecilik basım işyerinde 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında 1600 gün çalışması bulunan sigortalının, bu kapsamda çalışmaları tahsis talebinde bulunduğu 31/12/2013 tarihine kadar devam etmiştir. Sigortalının 8/9/1999 ve 23/5/2002 tarihlerine kadar olan itibari hizmet sürelerinin dörtte biri, bu tarihler itibariyle bulunan sigortalılık süresine ilave edilerek emeklilik şartları tespit edilecek, 1600 günlük çalışma karşılığı bulunan (1600 x 0,25 = 400 gün) 1 yıl 1 ay 10 günlük süre de tahsis talep tarihindeki sigortalılık süresine ilave edilecek ve emeklilik yaş hadlerinden indirilecektir.

2.1.1.1.3. 2008 yılı Ekim ayı başından önce itibari hizmete tabi bu tarihten sonra fiili hizmet zammı kapsamında çalışması bulunan sigortalıların toplam itibari/ fiili hizmet sürelerinin **3600 günün altında olması halinde**, 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında geçen itibari hizmet süreleri, sigortalılık süresine eklenecek ve yaş hadlerinden indirilecektir. Bunların 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen fiili hizmet süreleri sadece prim gün sayılarına ilave edilecek ancak, emeklilik yaş hadlerinden indirim yapılmayacaktır.

Örnek:

Cinsiyeti	: Erkek sigortalı
İşin niteliği	: Basın kartına sahip gazeteci
Doğum tarihi	: 1/3/1972
Sigortalılık başlangıcı	: 1/3/1989
Tahsis talep tarihi	: 30/5/2018

Sigortalı basın kartına sahip olup basın müşavirliğinde çalışmaktadır. Sigortalı 2008/Ekim ile 1/2/2013 süresi hizmetlerine ilişkin prim farkını ödemişdir. 1/2/2013 tarihinden itibaren zorunlu olarak fiili hizmet süresi zammına tabi çalışmaktadır. Hizmet süreleri aşağıda gösterilmiştir.

8/9/1999 tarihi itibariyle	: 600 gün
23/5/2002 tarihi itibariyle	: 800 gün
1/10/2008 tarihi itibariyle	: 1800 gün

1/10/2008 öncesi itibari hizmet süresine tabi hizmetler

8/9/1999 tarihi itibariyle	: 600 x 0,25 = 150 => 5 ay
23/5/2002 tarihi itibariyle	: 800 x 0,25 = 200 => 6 ay 20 gün
1/10/2008 tarihi itibariyle	: 1800 x 0,25 = 450 => 1 yıl 3 ay => Sigortalılık süresine eklenecek ve emeklilik yaş haddinden indirilecek süre

1/2/2013 sonrası FHSZ tabi çalışma : 1500 gün

1500 x 90/360 = 375 gün => **1 yıl 15 gün** => Prim ödeme gün sayısına eklenecek süre

Toplam prim ödeme gün sayısı: 5100

Sigortalının gerek 2008/Ekim öncesi itibari hizmet süreleri gerekse 2008/Ekim sonrası fiili hizmet süresi zamlarının toplamı 3600 günün altındadır. Bu durumda, itibari hizmet süreleri 3600 gün koşulu aranmadan aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde dikkate alınacaktır.

Sigortalının aylığa hak kazanma koşulları:

Sigortalının aylığa hak kazanma koşullarının belirlendiği 8/9/1999 ve 23/5/2002 tarihlerinde mevcut itibari hizmet süreleri, bu tarih itibariyle tespit edilecek sigortalılık sürelerine ilave edilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

8	9	1999	23	5	2002
- 1	3	1989	- 1	3	1989
<hr/>			<hr/>		
7	6	10	22	2	13
+	5		+20	6	
<hr/>			<hr/>		
7	11	10	12	9	13

23	5	2002
-1	3	1989
<hr/>		
22	2	13

Sigortalının belirlenen emeklilik şartları;

25 yıl + 51 yaş + 5450 gün

Sigortalının;

2008/Ekim öncesi itibari hizmet süresi kapsamındaki çalışmalarını nedeniyle sigortalılık süresine ilave edilecek süre: 1 yıl 3 ay

18 yaşın doldurulduğu tarih

1	3	1972
+	18	
<hr/>		
1	3	1990

30	5	2018
- 1	3	1990
<hr/>		
29	2	28
+	3	1
<hr/>		
29	5	

29 yıllık sigortalılık süresi (emeklilik için aranan sigortalılık süresi koşulu oluşmuştur.)

Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen çalışmalarını nedeniyle prim ödeme gün sayısına ilave edilecek süre

1 yıl 15 gün => **375 gün**

5100 + 375 = 5475 gün (emeklilik için aranan gün koşulu oluşmuştur.)

Yaştan yapılacak indirimler

Kanunun 40 ıncı maddesine göre yaştan indirim yapılabilmesi için sigortalının bu işlerde en az 3600 gün çalışması gerekmektedir. 3600 günün değerlendirilmesinde, sigortalının bu işlerde 2008/Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında geçirdiği süreler de dikkate alınacaktır. Sigortalının toplam itibari/fiili hizmet sürelerinin 3600 günün altında olması nedeniyle sadece 2008/Ekim ayı başından önce itibari hizmet süreleri emeklilik yaş hadlerinden indirilecek, 2008/Ekim ayı başından sonra fiili hizmet süresi zamlarının yarısı, 3600 gün koşulunun yerine gelmemesi nedeniyle yaş hadlerinden indirilmeyecektir.

506/Ek 5 inci madde kapsamındaki itibari hizmet süresi => 1 yıl 3 ay

Toplam olarak yaştan yapılacak indirim

30	5	2018	30	11	50
- 1	3	1972	-	3	1
<hr/>			<hr/>		
29	2	46 (Yaşı)	30	8	49 (Emekli olması için gereken yaş)

Sigortalı aylık bağlanması için aranan yaş koşulunu yerine getirmemiştir.

2.1.1.1.4. Sigortalıların 2008 yılı Ekim ayı başından önce ve sonra geçen toplam itibari/fiili hizmet sürelerinin **en az 3600 gün olması halinde**, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında geçen itibari hizmet süreleri sigortalılık süresine

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

eklenecek ve 5 yılı geçmemek üzere emeklilik yaş hadlerinden indirilecektir. 2008 yılı Ekim ayı başından sonra fiili hizmet süresi kapsamında geçen süreler ise beş yılı geçmemek üzere toplam prim ödeme gün sayına ilave edilecek ve yaştan yapılacak indirim süresi de ilave edilen sürenin yarısı olan 2,5 yılı geçemeyecektir

Örnek: Yukarıda “2.1.1.1.3.” bölümünde örnekteki sigortalının 5510 sayılı Kanunun geçici 48 inci maddesinden yararlanarak 1/10/2008 – 1/2/2013 süresinin prim farkını ödeyerek 1100 gün daha hizmet kazandığı varsayılırsa;

8/9/1999 tarihi itibarıyla : 600 gün
23/5/2002 tarihi itibarıyla : 800 gün
1/10/2008 tarihi itibarıyla : 1800 gün

1/10/2008 öncesi itibari hizmet süresine tabi hizmetler

8/9/1999 tarihi itibarıyla : 600 x 0,25 = 150 ⇒ 5 ay
23/5/2002 tarihi itibarıyla : 800 x 0,25 = 200 ⇒ 6 ay 20 gün
1/10/2008 tarihi itibarıyla : 1800 x 0,25 = 450 ⇒ 1 yıl 3 ay ⇒ Sigortalılık süresine

eklenecek ve emeklilik yaş haddinden indirilecek süre

1/2/2013 sonrası FHSZ tabi çalışma : 1500 + 1100 = 2600 gün 2600 x 90/360 = 650 gün ⇒ **1 yıl 9 ay 20 gün** ⇒ Prim ödeme gün sayısına eklenecek ve yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilecek süre

Toplam prim ödeme gün sayısı: 5100

Sigortalının 2008/Ekim öncesi itibari hizmet süreleri ile 2008/Ekim sonrası fiili hizmet süresi zamlarının toplamı 3600 günün üstündedir.

Sigortalının aylığa hak kazanma koşulları:

Sigortalının aylığa hak kazanma koşullarının belirlendiği 8/9/1999 ve 23/5/2002 tarihlerinde mevcut itibari hizmet süreleri, bu tarih itibarıyla tespit edilecek sigortalılık sürelerine ilave edilecektir.

8 9 1999	23 5 2002
- 1 3 1989	- 1 3 1989
7 6 10	22 2 13
5	20 6
7 11 10	12 9 13

Sigortalının belirlenen emeklilik şartları;

25 yıl + 51 yaş + 5450 gün

Sigortalının;

2008/Ekim öncesi itibari hizmet süresi kapsamındaki çalışmalarını nedeniyle sigortalılık süresine ilave edilecek süre: 1 yıl 3 ay

18 yaşın doldurulduğu tarih

1 3 1972
+ 18
1 3 1990

30 5 2018
- 1 3 1990
29 2 28
+ 3 1
29 5 29

29 5 29 yıllık sigortalılık süresi (emeklilik için aranan sigortalılık süresi koşulu oluşmuştur.)

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen çalışmaları nedeniyle prim ödeme gün sayısına ilave edilecek süre

1 yıl 9 ay 20 gün => 650 gün

5100 + 650 = 5750 gün (emeklilik için aranan gün koşulu oluşmuştur.)

Yaştan yapılacak indirimler

Kanununun 40 ıncı maddesine göre yaştan indirim yapılabilmesi için sigortalının bu işlerde 2008/Ekim öncesinde 506 sayılı Kanununun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında geçirdiği süreler de dikkate alınacaktır. Sigortalının toplam itibari/fiili hizmet sürelerinin 3600 günün üstünde olması nedeniyle 2008/Ekim öncesi itibari hizmet süreleri ile 2008/Ekim sonrası prim ödeme gün sayısına eklenen sürenin yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilecektir.

506/Ek 5 inci madde kapsamındaki itibari hizmet süresi => 1 yıl 3 ay

5510/40 ıncı madde kapsamındaki fiili hizmet süresi zammı 1 yıl 9 ay 20 gün => 650/2 = 325 gün => 10 ay 25 gün

Toplam olarak yaştan yapılacak indirim

	3	1	İtibari hizmet süresi
+25	10		Fiili hizmet süresi zammı
25	1	2	

30	5	2018	30	11	50
- 1	3	1972	- 25	1	2
29	2	46 (Yaşı)	5	10	48 (Emekli olması için gereken yaş)

Sigortalı aylık bağlanması için aranan yaş koşulunu yerine getirmemiştir.

2.1.1.1.5. Günlük Kazançların ve Kısmi Aylıkların Hesaplanmasında Fiili Hizmet Zammı Sürelerinin Değerlendirilmesi

2008/Ekim sonrası malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarının hesaplanmasında Aylık= Ortalama Aylık Kazanç x Aylık Bağlama Oranı formülü kullanılmaktadır. Ortalama aylık kazancın hesaplanmasına esas günlük kazanç; sigortalının 2008/Ekim sonrası güncellenmiş prime esas kazanç toplamının yine 2008/Ekim sonrası toplam prim ödeme gün sayısına bölünmesi (Günlük Kazanç= Güncellenmiş Prime Esas Kazançlar Toplamı /2008/Ekim sonrası Gün Sayısı) suretiyle tespit edilmektedir. Ortalama günlük kazancın (OGK) hesabına ilişkin formülde yer alan toplam prim ödeme gün sayısına 5510 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesi kapsamında verilen fiili hizmet süresi zamları dahil edilmeyecektir.

Fiili hizmet süresi zamları toplam prim ödeme gün sayılarına ilave edildiğinden, sigortalıların 2000 yılı öncesi, 2000-2008/Eylül ve 2008/Ekim sonrası hizmetleri için hesaplanan aylık bağlama oranlarını etkilemektedir. Ayrıca, kısmi aylıkların hesaplanmasında; 2000 yılı öncesi ve 2000-2008/Eylül dönemi toplam prim ödeme gün sayılarına, 2008/Ekim sonrası kısmi aylığın hesaplanmasında ise hem 2008/Ekim sonrası gün sayısına hem de toplam prim ödeme gün sayısına ilave edilecektir.

Örneğin; sigortalının 1/1/1985-31/12/2012 süresinde 9200 prim ödeme gün sayısı bulunmakta olup, 2000 öncesi gün sayısı 4850, 2000-2008/Eylül arası gün sayısı 3150, 2008/Ekim sonrası gün sayısı ise 1200 gündür. 1200 günün tamamı fiili hizmet süresine tabi olup, bu döneme ilişkin fiili hizmet süresi zammı $1200 \times 90 / 360 = 300$ gündür. Sigortalının 2008/Ekim sonrası güncellenmiş kazançlar toplamı 95.000 TL'dir. Buna göre;

Sigortalının toplam prim ödeme gün sayısı: $9200 + 300$ (FHSZ) = 9500

2000 öncesi gösterge rakamı: 15175

2000 öncesi aylık bağlama oranı: $\% 50 + 18 = \% 68$

2000 öncesi döneme ilişkin kısmi aylık: Eski Tam Aylık x $4850/9500$

2000-2008/Eylül dönemi aylık bağlama oranı: $\% 66,5$

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2000-2008/Eylül dönemi kısmi aylık: Yeni Tam Aylık x 3150/9500

2008/Ekim Sonrası Günlük Kazanç: 95.000 / 1200 =79,17

Aylık Kazanç: 79,17 x 30 = 2.375,10

Aylık Bağlama Oranı: 9200 + 300 = 9500/360 = 26,38 x % 2 = % 52,78

Aylık: 2375,10 x % 52,78 = 1253,58

2008/Ekim Sonrası Kısmi Aylık = 1253,58 x 1500 (1200+300) /9500 = 197,93 TL şeklinde hesaplanacaktır.

2.1.2. 5510 sayılı Kanuna Eklenen Geçici 48 İnci Maddeye Göre Prim Farkını Ödeyenler

2.1.2.1. 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 48 inci maddede; 2008 yılı Ekim ayı başı ile bu maddenin yürürlük tarihi olan 19/1/2013 tarihini takip eden ay başı olan 2013/Şubat ayına kadar geçen süre içinde Kanunun 40 ıncı maddesi gereğince fiili hizmet süresi zammı süresine tabi işyerleri ve işlerde çalışanlar için 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre verilmesi gereken ek prim belgelerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içinde verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacağı ve sigortalılarca 2013/Şubat ayından itibaren üç aylık süre içinde Kurumca istenecek belgelerle başvurulması ve altı aylık süre içerisinde hesaplanacak fiili hizmet süresi zammına ilişkin prim tutarının ödenmesi halinde gecikme zammı ve gecikme cezası alınmayacağı öngörülmüştür.

Söz konusu düzenleme gereğince, 2008 yılı Ekim ayı başı ile 19/1/2013 tarihini takip eden aybaşına (2013/Şubat) kadar geçen sürede Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlardan talepte bulunanların, 2008/Ekim ile 2013/Şubat süresi prim farkları sigortalılarca ödenmek koşuluyla bu süreler için fiili hizmet süresi zammından yararlanabileceklerdir.

2.1.2.2. 5510 sayılı Kanunun geçici 48 inci maddesi uygulamasından; 2008 yılı Ekim ayı başı ile 19/1/2013 tarihini takip eden ay başına kadar geçen süre içinde, Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlardan 19/1/2013 tarihinden önce tahsis talebinde bulunanlar ile ölen sigortalıların hak sahipleri de yararlanabilecektir.

Emekli veya hak sahiplerince Kanunun geçici 48 inci maddesi gereğince 2008/Ekim ile 2013/Şubat süresine ait prim farklarının ödenmesi halinde, söz konusu hizmetler tahsis talep veya ölüm tarihinden önceki sürelerle mal edilerek aylıklar, aylık başlangıç tarihi itibariyle yeniden hesaplanacak ve fiili hizmet süresi zammının verilmesinden kaynaklanan aylık farkları, aylık başlangıç tarihi itibariyle emekli veya hak sahiplerine ödenecektir.

Sigortalı veya hak sahiplerince kısmi ödeme yapılması halinde, yapılan ödemeye orantılı olarak hesaplanan hizmetler dikkate alınarak aylıklar yeniden hesaplanacaktır.

Hizmet birleştirilmesi yapılmak suretiyle 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında aylık bağlananlar da aynı esaslar çerçevesinde fiili hizmet süresi zammından yararlanabilecektir.

Örneğin, Basın kartına sahip olan ve haber ajansında muhabir olarak 20/4/2007-31/12/2011 tarihleri arasında çalışan ve 31/12/2011 tarihli tahsis talebine istinaden tarafına yaşlılık aylığı bağlanmış olan sigortalının, 20/4/2007-30/9/2008 süresi 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamındaki itibari hizmet süreleri aylık bağlama işlemlerinde değerlendirilmiştir. Sigortalı 30/3/2013 tarihinde 5510 sayılı Kanunun geçici 48 inci maddesinden yararlanmak için müracaat etmiş ve 2008/Ekim ile 31/12/2011 süresi prim farklarını 25/7/2013 tarihinde ödemiştir. Sigortalının söz konusu döneme ilişkin fiili hizmet süresi zamları dikkate alınmak suretiyle aylığı tahsis talep tarihi itibariyle yeniden hesaplanacak ve oluşan aylık farkları aylık başlangıç tarihi itibariyle ödenecektir.

2.2. 5434 Sayılı Kanunun Mülga 32 nci Maddesi Kapsamında Fiili Hizmet Zamlarının 4/1-(b) Kapsamında Aylık Bağlama İşlemlerinde Değerlendirilmesi

5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi kapsamındaki fiili hizmet süreleri 2829 sayılı Kanuna göre birleştirme kapsamında hizmetler olup, söz konusu fiili hizmet süreleri 4/1-(b)

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

kapsamındaki sigortalıların aylık bağlama işlemlerinde toplam prim ödeme gün sayılarına ilave edilmek suretiyle değerlendirilmektedir.

Buna göre, bu Genelgenin yayımı tarihi itibariyle tahsis talebinde bulunan ancak henüz aylık bağlama işlemi sonuçlandırılmamış sigortalılar ile bu tarihten sonra tahsis talebinde bulunan 4/1-(b) sigortalılarının 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesine göre aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde, 2829 sayılı Kanuna göre birleştirme kapsamında olan ve 1/10/1999 veya 1/6/2002 tarihlerinden önceki sürelerle ait 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi kapsamındaki fiili hizmet süreleri, kademeli geçiş sürecinde sigortalıların hizmet süresine ilave edilmek suretiyle aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde dikkate alınacaktır.

Örnek 1: 1/1/1985-31/12/1986 tarihleri arasında 4/1-(c) kapsamında 720 gün hizmeti ve yine bu sürelerle ait 6 ay (180 gün) fiili hizmet süresi bulunan 4/1-(b) sigortalısı, 15/1/1988 tarihinden itibaren 4/1-(b) kapsamında sigortalıdır. Bu durumda, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre 1/6/2002 tarihi itibariyle yapılan değerlendirmede sigortalının hizmet süresi 16 yıl 10 ay 16 gün olup, emekliliğe kalan süre 8 yıl 1 ay 14 gündür. Emeklilik koşulları 49 yaş ve 9000 gün olarak belirlenir. Tahsis talep tarihinde bu koşulların oluşup oluşmadığına bakılacaktır.

Örnek 2: Kadın sigortalı 8/1/1955 doğumlu olup, 1/5/1987-30/6/1990 arasında 1139 gün 4/1-(b) kapsamında, 1/1/1991-31/10/1997 tarihleri arasında 2460 gün 4/1-(c) kapsamında hizmeti ve yine bu sürelerle ait 1 yıl 8 ay 15 gün (615 gün) fiili hizmet süresi bulunan 4/1-(b) sigortalısı, 1/10/2008 tarihinden itibaren yine 4/1-(b) kapsamında sigortalıdır. Bu durumda, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre 1/10/1999 tarihi itibariyle yapılan değerlendirmede, sigortalının hizmet süresi 11 yıl 8 ay 14 gün olup, emekliliğe kalan süre 3 yıl 3 ay 16 gündür. Sigortalının yaşı; 44 yaş 8 ay 23 gün, yaştan dolayı emekliliğe kalan süre 5 yıl 3 ay 7 gündür. En geç gerçekleşen yaşa göre emeklilik yaşı 52 yaş ve 5400 gün olarak belirlenir. Tahsis talep tarihinde bu koşulların oluşup oluşmadığına bakılacaktır.

Örnek 3: Sigortalının 1/1/1990-31/12/1994 süresinde 4/1-(c) kapsamında 1800 gün hizmeti ve bu süreye ilişkin 360 gün fiili hizmet süresi zammı bulunmaktadır. Sigortalının 1/1/1995 tarihi itibariyle 4/1-(b) kapsamında sigortalılığı devam etmektedir. Aylığa hak kazanma koşulları tespit edilirken; 4/1-(c) kapsamında toplam hizmet süresi (1800 + 360 = 2160 =) 6 yıl olarak dikkate alınacaktır. Sigortalının 1/6/2002 tarihi itibariyle hizmet süresine bakıldığında, 13 yıl 5 aylık hizmet süresinin bulunduğu dolayısıyla 25 tam yılın doldurulmasına kalan sürenin 11 yıl 6 ay 30 gün olduğu görülmektedir. Buna göre emeklilik yaşı 51 yaş ve 9000 gün olarak tespit edilecektir.

2.3. Vergi Mükellefi Olunan Süreler ile 5510 sayılı Kanunun 41 inci Maddesi Kapsamında yapılan Borçlanma Sürelerinin 4/1-(b) Kapsamında Aylık Bağlama İşlemlerinde Değerlendirilmesi

1479 sayılı Kanunun mülga hükümlerine göre sigortalılık niteliği taşıdığı halde 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği 4/10/2000 tarihine kadar tescilli yapılmayanların bu tarih itibariyle tescil işlemi yapılmış, 20/4/1982 - 4/10/2000 tarihleri arasında vergi mükellefi oldukları süreler için ise borçlanma imkanı verilmiştir. Söz konusu sigortalılardan gerek vergi mükellefi olarak geçen süreleri gerekse 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi kapsamında yaptıkları borçlanma süreleri toplam prim ödeme gün sayısına ilave edilmektedir.

Buna göre, bu Genelgenin yayımı tarihi itibariyle tahsis talebinde bulunan ancak henüz aylık bağlama işlemi sonuçlandırılmamış sigortalılar ile bu tarihten sonra tahsis talebinde bulunan 4/1-(b) sigortalılarının 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesine göre aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde, yukarıda açıklanan borçlanmalarından 1/10/1999 ve 1/6/2002 tarihlerinden önceki sürelerle ait borçlanmalar, kademeli geçiş sürecinde sigortalıların hizmet süresine ilave edilmek suretiyle aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde dikkate alınacaktır.

Örnek 1: Erkek sigortalı 27/8/1963 doğumlu olup, 4/10/2000 tarihinde 4/1-(b) kapsamında tescilli yapılmıştır. 20/4/1982-4/10/2000 tarihleri arasında 18 yıl 5 ay 14 gün vergi borçlanması vardır. Sigortalı 12/10/2013 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunmuştur. Bu durumda, 1479

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre 1/6/2002 tarihi itibariyle yapılan değerlendirmede sigortalının hizmet süresi 20 yıl 1 ay 11 gün olup, emekliliğe kalan süre 4 yıl 10 ay 19 gündür. Emeklilik koşulları 46 yaş ve 9000 gün olarak belirlenir. Tahsis talep tarihinde bu koşulların oluşup oluşmadığına bakılacaktır.

Örnek 2: Kadın sigortalı 16/4/1969 doğumlu olup, 4/10/2000 tarihinde 4/1-(b) kapsamında tescili yapılmıştır. 12/7/1987-4/10/2000 tarihleri arasında 13 yıl 2 ay 22 gün vergi borçlanması vardır. Sigortalı 17/4/2013 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunmuştur. Bu durumda, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre 1/6/2002 tarihi itibariyle yapılan değerlendirmede sigortalının hizmet süresi 14 yıl 10 ay 19 gün olup, emekliliğe kalan süre 5 yıl 1 ay 11 gündür. Emeklilik koşulları 44 yaş ve 7200 gün olarak belirlenir. Tahsis talep tarihinde bu koşulların oluşup oluşmadığına bakılacaktır.

Örnek 3: Erkek sigortalı 3/7/1957 doğumlu olup, 4/10/2000 tarihinde 4/1-(b) kapsamında tescili yapılmıştır. 26/6/1984-4/10/2000 tarihleri arasında 16 yıl 3 ay 8 gün vergi borçlanması vardır ve 4/10/2000 tarihinden 1/6/2001 tarihine kadar da prim ödemiştir. Bu durumda, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre 1/10/1999 tarihi itibariyle yapılan değerlendirmede; sigortalının hizmet süresi 15 yıl 3 ay 5 gün olup, 15 tam yıl hizmetini doldurmuş olmakla beraber 55 yaşını doldurması için gereken süre 10 yıldan fazla olduğundan, 58 yaşını doldurduğu 3/7/2015 tarihinden sonra talepte bulunması halinde yaşlılık aylığı bağlanabilecektir.

3. AYLIK BAŞLANGIÇ TARİHLERİNİN TESPİTİ

3.1. 5335 Sayılı Kanun Kapsamında Çalışarak İşten Ayrılan Sigortalıların Aylık Başlangıç Tarihinin Tespiti

10/1/2013 tarihli ve 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 19/01/2013 tarihli ve 28533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, söz konusu Kanunun 2 nci maddesi ile 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesine, “İkinci fıkraya göre emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilenlerin sigortalılıklarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre aylıkları yeniden bağlanır.” fıkrası eklenmiştir.

Buna göre, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya emekli aylığı alanların, bu aylıklarının kesilmeksizin kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırılmasına imkân bulunmadığından, bu görevlere tabi olarak çalışmaya başlayanların aylıklarının (2008/Ekim öncesi bağlanan yaşlılık aylıkları için çalışmaya başladıkları gün, 2008/Ekim sonrası bağlanan yaşlılık aylıkları için ise çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi itibariyle) kesilmesi gerekmektedir.

Kurumumuzdan 4/1-(a) ve 4/1-(b) bentleri kapsamında yaşlılık aylığı almakta iken kamu kurum ve kuruluşlarında 5335 sayılı Kanun kapsamında;

3.1.1. 4/1-(c) bendine tabi çalışmaya başlayanların aylıkları, çalışmaya başladıkları tarih itibariyle kesilecek, bu görevlerinden ayrılarak kesilen aylıklarının yeniden bağlanmasını istemeleri halinde ise aylıkları, işten ayrıldıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacaktır. Kesilen aylıkları aylık başlangıç tarihine kadar güncellenerek bu tarih itibariyle ödenecektir. 4/1-(c) bendi kapsamında geçen hizmetler emeklilik öncesi hizmetleriyle birleştirilmeyecek ve müstakil olarak değerlendirilecektir.

3.1.2. 4/1-(a) bendine tabi çalışmaya başlayan 4/1-(b) emeklileri için yukarıdaki (3.1.1.) maddesinde belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

3.1.3. Kamu kurum ve kuruluşlarında 4/1-(a) bendine tabi çalışmaya başlayan 4/1-(a) emeklilerinin aylıkları, çalışmaya başladıkları tarih itibariyle kesilecek ve bu çalışmaların sona ermesiyle, yazılı müracaat şartı aranmaksızın sigortalılıklarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi olarak kabul edilerek, aylıkları bu tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden bağlanacaktır. Aylıkların hesaplanmasında emeklilik öncesi ve sonrasında 4/1-(a) statüsünde geçen tüm hizmetler birleştirilecek ve aylık hesabı 5510 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi hükümlerine göre yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

3.1.4. Aynı anda hem kamu kuruluşunda 4/1-(a) kapsamında, hem de özel sektörde çalışan 4/1-(a) emeklisinin kamu işyerinden ayrılması durumunda ayrılış tarihi itibariyle özel sektördeki primlerinin tercihi doğrultusunda sosyal güvenlik destek primine dönüştürülmesi ve aylığının işten ayrılışını takip eden ödeme dönemi itibariyle hesaplanması gerekmektedir.

Örnek: Kamu kurumunda 4/1-(a) statüsünde çalışan 4/1-(a) emeklisi aynı zamanda özel sektörde tüm sigorta kollarına tabi çalışmaktadır. Tahsis numarasının son rakamı “0”dır. Sigortalı 5/9/2012 tarihinde kamu işyerinden ayrılmıştır. Bu durumda;

-Sigortalının özel sektör işyerindeki çalışma tercihi sosyal güvenlik destek primi ödemek yönünde ise, kamu işyerinden ayrıldığı tarih tahsis talep tarihi olarak kabul edilip, aylığı bu tarihi takip eden ödeme dönemi olan 26/9/2012 tarihi itibariyle hesaplanacak ve sigortalı tahsis talep tarihinden sonraki gün olan 6/9/2012 tarihi itibariyle sosyal güvenlik destek primine tabi olacaktır.

-Sigortalının özel sektör işyerindeki çalışma tercihi tüm sigorta kollarına prim ödemek yönünde ise, kamu işyerinden ayrıldığı tarih her ne kadar tahsis talep tarihi olarak kabul edilse bile, 6/9/2012 tarihi itibariyle tüm sigorta kollarına tabi çalıştığından, aylığın başlayacağı 26/9/2012 tarihi itibariyle işten ayrılma koşulu gerçekleşmemiştir. Bu durumda sigortalıya aylık bağlanmayacaktır.

3.1.5. Kamu işyerinde 4/1-(a) bendine tabi çalışmaya başlayan 4/1-(a) emeklisinin işten ayrılıp, aylığının başlatılacağı tarihten önce yine özel sektör işyerinde tüm sigorta kollarına tabi çalışması halinde aylıkları başlatılmayacak ve özel sektör işyerinden ayrılıp tahsis talebinde bulunması halinde, aylıkları talep tarihini takip eden ödeme döneminden itibaren hesaplanarak ödenecektir.

Örnek: 4/1-(a) kapsamında 1/2/2007 tarihinde tarafına yaşlılık aylığı bağlanan ve tahsis numarasının son rakamı “7” olan sigortalı 1/5/2007 tarihinde kamu kurumunda 4/1-(a) kapsamında çalışmaya başlamış ve 1/9/2007 tarihinde de işten ayrılmıştır. Ancak sigortalı, aylığının başlatılacağı 18/9/2007’den (işten ayrılış tarihini takip eden ödeme dönemi) önce 3/9/2007 tarihinde bu defa özel sektör işyerinde tüm sigorta kollarına tabi yeniden çalışmaya başlamıştır. Bu durumda, aylıklarının başlayacağı tarihte tüm sigorta kollarına tabi çalışmalarının devam etmesi nedeniyle işten ayrılma koşulu gerçekleşmemiş olduğundan aylık bağlanmayacaktır.

3.1.6. 4/1-(a) emeklisinin farklı tarihlerde birden fazla kamu kurum veya kuruluşunda 4/1-(a) kapsamında çalışması halinde, işe giriş tarihlerine göre sadece çalıştıkları sürelerde borç kaydı yapılacak, işten ayrıldıkları tarihleri takip eden ödeme dönemleri itibariyle aylık tutarları yeniden hesaplanacaktır.

Örnek: Sigortalı 20/5/2006 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş ve tarafına 1/6/2006 tarihi itibariyle 4/1-(a) kapsamında yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Tahsis numarasının son rakamı “3” tür. Sigortalının birinci kamu kurumunda 12/8/2008-14/7/2009, ikinci kamu işyerinde 15/1/2011-30/8/2011, üçüncü kamu işyerinde ise 12/5/2012-30/12/2012 süresinde çalıştığı bugün itibariyle tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalıya;

-Birinci işyerinden dolayı, 12/8/2008-19/7/2009, ikinci işyerinden dolayı, 15/1/2011-19/9/2011, üçüncü işyerinden dolayı ise 12/5/2012-19/1/2013 sürelerinde yersiz ödenen tutarlar için borç çıkartılacak,

-Birinci işyerinden ayrıldıktan sonra 20/7/2009-14/1/2011 süresinde, ikinci işyerinden ayrıldıktan sonra 20/9/2011-11/5/2012 süresinde ve üçüncü işyerinden ayrıldıktan sonra 20/1/2013 tarihinden sonraki süreler için aylıkları yeniden hesaplanarak ödenecektir.

3.1.7. 6385 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 47 nci maddede; bu maddenin yürürlük tarihi olan 19/1/2013 tarihinden önce 5335 sayılı Kanuna göre çalışmaya başlamaları nedeniyle aylıkları kesilen veya kesilmesi gerekenlerin aylıklarının yeniden başlatılmasında; sigortalılıklarının sona erdiği tarihin yazılı istek tarihi olarak kabul edileceği, ayrıca yazılı müracaat şartı aranmayacağı hüküm altına alınmış ve bu kapsamdaki kimselerin talepleri halinde borçlarının 6111 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda yapılandırılabilceği belirtilmiştir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Maddenin yürürlük tarihinden önce aylıkları yukarıda açıklandığı şekilde kesilenlerden veya kesilmesi gerekenlerden; borçları tamamen tahsil edilenler de dâhil olmak üzere, haklarında henüz borç takibine başlanmamış veya tahsilat süreci devam eden emeklilerin müracaatı halinde, yersiz ödeme tutarları 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin son fıkrası kapsamında yeniden belirlenecek ve MOSİP sisteminden borç süresi ve miktarı güncellenecektir. Fazla tahsilat yapıldığının anlaşılması halinde, yersiz yapılan tahsilat tutarı sigortalılara iade edilecektir.

Örneğin; 30/9/2009 tarihli tahsis talebine istinaden tarafına 4/1-(a) kapsamında yaşlılık aylığı bağlanan ve tahsis numarasının son rakamı (9) olan sigortalı kamu kurumunda yine aynı bent kapsamında 1/8/2011 tarihinde çalışmaya başlamış ve çalışmaları 31/7/2012 tarihine kadar sürmüştür. Sigortalının söz konusu çalışmaları 20/9/2012 tarihinde tespit edilmiş ve aylığı 2012/Ekim dönemi itibariyle kesilerek, tarafına işe girdiği tarihi takip eden ödeme dönemi olan 17/8/2011 ila 16/10/2012 süresi yersiz ödenen aylıklar borç kaydedilmiştir. Borcun tahsili işlemleri başlatılmış ancak borcun tamamı henüz tahsil edilmemiştir. Sigortalı 28/1/2013 tarihinde müracaat ederek borç miktarının yeniden tespitini istemiştir. Bu durumda sigortalının borç süresi yeniden belirlenecek ve işten ayrıldığı 31/7/2012 tarihi tahsis talep tarihi olarak kabul edilerek, aylığı bu tarihi takip eden ödeme dönemi olan 17/8/2012 itibariyle başlatılacaktır. Borç süresi ise emeklilik servislerince 17/8/2011-16/8/2012 olarak MOSİP sisteminde düzeltilenektir.

3.1.8. Kamu İşyerlerinin Alt İşverenlerince Çalıştırılan Emekliler

5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya emeklilik aylığı alanların bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştıramayacağı ve görev yapamayacakları öngörülmüştür.

Ancak, yukarıda belirtilen ve işyeri mahiyet kodu "1" ve "3" olan işyerlerinden iş alan ve bu iş için sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı alanları çalıştıran alt işverenlerden (taşeronlardan), sadece sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olanlar tarafından bildirilen emeklilerin aylıkları kesilecek, kamu niteliği taşımayan alt işverenler tarafından bildirilenlerin ise aylıkları kesilmeyecektir.

3.2. 2008/Ekim Öncesi İsteğe Bağlı ve Topluluk Sigortası Prim Borcu Olanlar, 2925 Sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun ek 5 ve 6 ncı maddelerine Göre Prim Öderken Tahsis Talebinde Bulunanların Aylık Başlangıç Tarihlerinin Tespiti

4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalılardan 2008/Ekim öncesi döneme ait isteğe bağlı veya topluluk sigortasına ilişkin prim borcu bulunanlar, 2925 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun ek 5 ve ek 6 ncı maddelerine göre prim öderken tahsis talebinde bulunanların, talep tarihinden öncesine ait bu kapsamlarda primi ödenmemiş sürelerinin olması halinde, bu süreler hariç tutulduğunda;

Aylık hakkı doğuyorsa, primleri gecikme zammı ile birlikte tahsis talebinden sonra alınmış olsa dahi aylık, talep tarihini izleyen aybaşından itibaren,

Primi ödenmemiş süreler dışındaki hizmetlere göre aylık hakkı doğmuyorsa, yeni bir tahsis talep dilekçesi alınmaksızın aylık, primlerin gecikme zammı ile birlikte tahsil edildiği tarihi izleyen aybaşından başlatılacaktır.

3.3. 1402 Sayılı Kanun uyarınca gözüaltına alınanlar veya tutuklananlardan beraatlerine karar verilenlerin bu sürelerini 5510 sayılı Kanunun geçici 36 veya 41 inci maddelerine göre borçlanmaları halinde bu hizmetlerin aylık bağlama işlemlerinde değerlendirilmesi ve aylık başlangıç tarihlerinin belirlenmesi

3.3.1. 5510 sayılı Kanuna 6111 sayılı Kanunla eklenen geçici 36 ncı madde ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözüaltına alınanlar veya tutuklananlardan beraatlarına karar

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

verilenlere geriye dönük borçlanma hakkı verilmiş olup, söz konusu sigortalıların bu süreleri geçici 36 ncı madde kapsamında borçlanmaları için başvuru süresi 25/8/2011 tarihinde sona ermiştir.

Geçici 36 ncı madde kapsamında yapılan borçlanmalarda;

- 5434 sayılı Kanuna göre çalışmakta iken yakalanan veya tutuklananlar hariç olmak üzere, gerek boшта iken gerekse 4/1-(a) veya 4/1-(b) kapsamında iken tutuklanan veya gözaltına alınanların bu süreleri borçlanmaları halinde, borçlanılan süreler 4/1-(a) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecektir.

-Borçlanılan süreler ilk işe giriş tarihinden önceki süreler olsa bile sigortalılık başlangıcını geriye götürmeyecek ve sadece prim ödeme gün sayısı olarak dikkate alınacaktır.

- Geçici 36 ncı maddeye göre yapılan borçlanmaların bedeli; gözaltına alınmaları veya tutuklanmalarından dolayı dava açıp tazminat alanlar için borcun tebliğ tarihinden itibaren altı ay içerisinde kendilerince veya hak sahiplerince, tazminat almamış olanlar için ise Hazine tarafından ödenmektedir. Borçlanılan sürelerin primi sigortalı veya hak sahiplerince ödemiş ise borçlanmalar borcun ödendiği tarih itibariyle, hazine tarafından ödenecek ise borçlanma başvuru tarihi itibariyle geçerli olacağından aylık bağlama işlemlerinde bu hususa dikkat edilecektir.

Örneğin; Sigortalı 2/5/2011 tarihinde 5510 sayılı Kanunun geçici 36 ncı maddesi kapsamında borçlanma talebinde bulunmuş ve gözaltına alınması veya tutuklanmasından dolayı dava açıp tazminat almamıştır. Bu sigortalının 20/6/2011 tarihinde tahsis talebinde bulunması halinde, borçlanma bedeli Hazine tarafından ödeneceğinden, Hazinesinin ödeme yapması beklenmeksizin, borçlanma yaptığı süreler borçlanma başvuru tarihi olan 2/5/2011 tarihi itibariyle geçerli sayılacak ve aylığı tahsis talep tarihini takip eden aybaşından yani 1/7/2011 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

3.3.2. 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin (f) bendinde; sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlere tutuklulukta veya gözaltında geçen süreleri borçlanma hakkı verilmiştir. 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözaltına alınanlar veya tutuklananlardan beraatlarına karar verilenlerin bu sürelerini 41 inci madde kapsamında borçlanmak istemeleri halinde;

-Bunların ilk defa sigortalı oldukları tarihten önceki süreleri borçlanma hakkı bulunmamaktadır.

-Borçlanılan sürelerin hangi statüde hizmet olarak değerlendirileceği sigortalının müracaat tarihindeki sigortalılık haline göre değişecektir. Boшта iken borçlanma yapanların borçlanma süreleri en son çalıştıkları sigortalılık haline göre değerlendirilecektir.

-Borçlanılan süreler aylık bağlama işlemlerinde sadece prim ödeme gün sayısı olarak dikkate alınacaktır.

-Borçlanılan süreler, borçlanma bedelinin sigortalı veya hak sahiplerince ödendiği tarih itibariyle geçerli sayılacak ve aylık başlangıç tarihinin belirlenmesinde buna dikkat edilecektir.

Örneğin; En son özel sektörde çalışan ve tahsis talep tarihi olan 30/3/2012'den önce 15/3/2012 tarihinde 41 inci maddenin (f) bendi kapsamında borçlanma talebinde bulunan ve borçlanma bedelini 2/4/2012 tarihinde ödeyen sigortalı, yaptığı borçlanma süresi ile aylığa hak kazanıyor ise aylığı borçlanma bedelini ödediği tarihi takip eden aybaşı olan 1/5/2012 tarihi itibariyle, tahsis talep tarihinde mevcut hizmetleri ile aylığa hak kazanıyor ise aylığı talebi takip eden aybaşı olan 1/4/2012 tarihi itibariyle başlatılacaktır.

3.4. Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunla 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun mülga edilmiştir. 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasında, bu madde kapsamına girenlerin (iştirakçiliği 2008/Ekim ayı öncesi başlayan 4/1- (c) kapsamındaki sigortalılar) ihya işlemlerinde 5434 ve mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerinin dikkate alınacağı öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle, 2829 sayılı Kanunun 5 inci maddesi doğrultusunda ihya edilen 4/1-(c) hizmetlerinin geçerliliği hususunda mevcut uygulamaya devam edilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Buna göre; 4/1-(c) kapsamında kesenek veya toptan ödemelerini aldıktan sonra diğer kurumlardan birinde sigortalı olarak aldıkları toptan ödemelere ilişkin tutarları,

- İstekleri üzerine aylık bağlanacak olanların, istek tarihinden en az altı ay önce,
 - Malullük, ölüm, 60 yaşın doldurulması, resen veya yaş haddi ile emekliye sevk edilme hallerinden dolayı görevleri ile ilgileri kesilenlerin görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren altı ay içinde,
- Kendileri veya hak sahipleri ihya edebileceklerdir.

4/1- (c) kapsamındaki hizmetlerini bu şekilde ihya ederek 6 aylık bekleme süresi içerisinde 4/1-(a) veya 4/1-(b) kapsamında tahsis talebinde bulunan sigortalılara, aylığa hak kazanma koşullarının tahsis talep tarihinde yerine gelmiş olması şartıyla, 6 aylık bekleme süresini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanacaktır.

4. KIDEM TAZMİNATINA ESAS YAZI VERİLMESİ

4447 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (5) numaralı bentle 506 sayılı Kanunun 60 ncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları (sigortalılık süresi ile prim ödeme gün sayısı) veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak, kendi istekleri ile işten ayrılmaları halinde, sigortalılara kıdem tazminatı ödeneceği öngörülmüş, uygulamanın usul ve esasları 10/9/1999 tarihli ve 12-99 Ek sayılı Genelge ve 10/7/2008 tarihli toplu yazı ile talimatlandırılmıştır.

Kıdem tazminatına esas yazının verilmesi için;

-Sigortalıların Kanunda öngörülen yaş dışındaki diğer koşulları (prim gün sayısı ve sigortalılık süresi) yerine getirip getirmediği kontrol edilecektir. 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı olup bu tarihten sonra işten ayrılanlara asgari 15 yıllık sigortalılık süresi ve en az 3600 prim gün sayısı ile aylık bağlandığından, bu koşulların oluşup oluşmadığına bakılacak, gerek sigortalılık süresi, gerekse gün koşulunun tespitinde hizmet birleştirmeleri ile bu süreleri etkileyen faktörler (itibari hizmet süreleri, fiili hizmet süresi zamları...gibi) dikkate alınacaktır. Ancak, 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre değerlendirme yapılmaksızın son statünün 4/1-(a) olması bu belgenin verilmesi için yeterli olacaktır.

- Bundan böyle, kıdem tazminatına esas yazının verilebilmesi için sigortalının müracaat tarihinde işten ayrılma koşulu aranmayacaktır.

Kıdem tazminatı verilmesine esas yazı örneği 22/07/2011 tarihli ve 2011/58 sayılı Genelgenin ekinde (Ek-3) yayımlanmış olup, uygulamada birlikteliğin sağlanması için bu yazı örneğinin kullanılması gerekmektedir.

5. 5510 SAYILI KANUNUN 28 İNCİ MADDESİNİN BEŞİNCİ FIKRASI KAPSAMINDA SEVK TALEBİNDE BULUNAN SİGORTALILAR

5510 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında çalışma gücü kaybını tespit ettirmek isteyen 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların ünitelerce sevk işlemlerinin öncelikle 5510 sayılı Kanunun 25 inci maddesine göre yapıldığı ve malul sayılmaması halinde, bu defa 28 inci madde kapsamında değerlendirilmek üzere Kurum Sağlık Kuruluna gönderildiği anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, Kanunun 28 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında çalışma gücü kayıp oranlarının tespitini isteyen 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılar hakkında yapılacak işlemler 22/7/2011 tarihli ve 2011/58 sayılı Genelgenin “Beşinci Bölüm, Sevk ve Kontrol Muayene İşlemleri ile Masrafların Karşılanması”, “2. Malullük sevklerinde aranacak şartlar ve masrafların karşılanması” başlıklı bölümün “2.4” maddesinde açıklanmıştır. Sigortalılar doğrudan bu madde kapsamında sevk talebinde bulunabileceklerinden, sevk taleplerine istinaden Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk işlemi yapılırken en az 4320 prim gün sayısının olması şartı aranacak, yine bu gün sayısının hizmet borçlanması yapılması suretiyle tamamlanması veya 4/1-(b) sigortalılarının sevk tarihinde prim borçlarının bulunması halinde sevk işlemi yapılacak, ancak sevke ilişkin tüm masraflar sigortalılar tarafından karşılanacaktır. Bunların talepleri olmadan doğrudan Kanunun 25 inci maddesine göre durumunun değerlendirmesi istenmeyecektir.

6. SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ UYGULAMALARI

Bilindiği üzere, 4/1-(a) sigortalılarının (SGDP) kesinti işlemleri 2012/Kasım döneminden itibaren Muhasebe Daire Başkanlığına devredilmiş olup, 2012/Kasım dönemi itibariyle SSK sisteminde kullanılan SGDP programları kayıt ve dekont girişi işlemlerine kapatılmıştır. Söz konusu programlar devir tarihine kadar olan işlemler yönünden görüntüleme amaçlı kullanılabilir.

2012/Kasım döneminden itibaren SGDP'lerle ilgili olarak kesinti ve tahsilatlara ilişkin (cari, birikmiş SGDP borçları, yapılandırma ve ihya) tüm işlemler Muhasebe birimleri tarafından yapılacak olup, Emeklilik Servislerince **sadece devir tarihi olan 2012/Kasım ayı öncesine ait SGDP kesintileriyle ilgili işlemler** yine MOSİP sisteminden yapılacaktır.

Ünitelerde emeklilik servislerince SGDP kesinti işlemleriyle ilgili yapılacak işlemler aşağıda belirtilmiştir.

6.1. Devir sonrası tüm cari ay ve birikmiş SGDP kesinti işlemleri ile yapılandırma taksitlerinin aylıklardan kesilmesi işlemi ile devir sonrası birikmiş SGDP borçlarının oluşturulması işlemleri MOSİP sisteminde otomatik olarak yapılacaktır. Emeklilik servislerince söz konusu kesintiler veya borç kayıtlarıyla ilgili herhangi bir işlem yapılmayacaktır. Ancak, 2012/Kasım öncesine ait süreler için Birikmiş SGDP borcu girişlerinin Emeklilik Servislerince yapılması gereken durumlarda, MOSİP sisteminde; “Muhasebe Kesin Hesap ve Raporlama Modülü”, “Kişilerden Alacaklar”, “Birikmiş SGDP Girişi” menüleri seçilerek ve “T.C. Kimlik No” bilgisi ile kayıt bulunacak ve birikmiş SGDP süresi girilecektir. Süre tespitinde başlangıç tarihi en eski 1/10/2008, bitiş tarihi ise işlem tarihinden bir gün sonra olacak şekilde borç kaydı oluşturulacaktır.

6.2. Birikmiş (Gecikmiş) SGDP borçlarının süresinin değişmesi, Terkin-Onay işlemleri

MOSİP sistemine devir tarihinden öncesi veya öncesinde başlayıp devam eden süreler için kaydedilmiş birikmiş (gecikmiş) SGDP borçlarına ilişkin süre ve miktarlarının değişmesi sonucunda borçların kısmen veya tamamının iptal edilmesi durumlarda, bu işlemler harcama birimleri (emeklilik servisleri) tarafından MOSİP sisteminde yapılacaktır. Söz konusu işlemler; “Kişilerden Alacaklar”, “Borç Girişi/Kişi Dosyası” menülerinden girilecek ve sigortalı veya hak sahibinin “T.C. Kimlik No” bilgisi yazılıp isim seçilerek bul butonu ile kayıt ekrana gelecektir. Sigortalı veya hak sahibinin ismi geldiğinde, isim işaretlenerek “Terkin Et” butonuna basılacaktır.

Açılan ekranda;

- Borcun tamamı terkin edilecekse, ekrana herhangi bir rakam yazılmaksızın “tümünü terkin et” butonuna basılacak, önceden tahsil edilmiş miktar var ise, bunun ödenmesi ile ilgili başka bir işlem yapılmayacak ve yersiz kesilen miktar programca iade edilecektir. Yapılan işlemin muhasebe biriminde muhasebeleşmesi aşamasında iade yapılacak ödeme ile ilgili fiş oluşacaktır.

- Borcun kesintilerden sonra kalan kısmı terkin edilecek ise, ekrana herhangi bir rakam girilmeden “ kalan borcu terkin et” butonuna basılacaktır.

- Borcun bir kısmının terkin edilmesi halinde ise, ekranda “terkin tutarı” bölümüne, terkin edilecek tutar yazılacak ve “kısmi terkin et” butonuna basılacaktır.

Tahsis dosyası merkezde veya ünitelerde olan tüm dosyalardan yapılan borç kayıtlarının terkin işlemleri yukarıda belirtilen menüden yapılacaktır.

Onay işlemleri de harcama birimlerince sonuçlandırılacaktır.

6.3. Aylıklardan yersiz kesilen SGDP'lerin ilgililere ödenmesi

Malullük ve yaşlılık aylıklarından 2012/Kasım dönemi öncesi sürelerle ait yersiz kesilen cari ve birikmiş SGDP kesintilerinin ilgililere ödenmesinde, MOSİP sisteminde “Gelirlerden Red ve İadeler” menüsünden giriş yapılacak ve menüde “Reddiatın yapıldığı yer” bölümünde “(Diğer Sosyal Güvenlik) Sosyal Güvenlik Destekleme Prim Geliri”, ödeme tipi (kurum) ve diğer bilgiler girilmek suretiyle ödeme yapılmak üzere muhasebe birimine gönderilecektir.

2012/Kasım ayından önceki sürelerle ait yersiz kesildiği tespit edilen cari ve birikmiş SGDP kesintilerinin iade işlemleri yetki devri kapsamında sigortalıların tahsis dosyalarının bulunduğu ünitelerde emeklilik servisleri tarafından yapılacaktır.

2012/Kasım ayından sonraki sürelerle ait MOSİP sisteminde yersiz kesildiği tespit edilen cari ve birikmiş SGDP tutarlarının iade işlemleri ise tahsis dosyasının veya MOSİP sisteminde borç

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

dosyasının bulunduğu üniteye bakılmaksızın, tüm sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerinde muhasebe birimleri tarafından MOSİP sisteminde yapılacaktır.

6.4. 1/10/2008 sonrasına ait SGDP borçlarına ilişkin ödemelerin sehven “08 kodlu Bağ-Kur” hesabına yapılması

2008/Ekim ila devir tarihi olan 2012/Kasım süresine ilişkin gecikmiş SGDP borçlarının ilgili hesap yerine sehven “08 kodlu Bağ-Kur Sosyal Güvenlik Destek Primi” hesabına yatırılması halinde, söz konusu miktarlar öncelikle 4/1-(b) sigortalılarının işlemlerini yapan prim tahakkuk ve tahsilat servisleri tarafından 4/1- (b) güvence sisteminden iptal edilecektir. Emeklilik servislerince de muhasebe birimine konuyu açıklayan yazı yazılarak emanet hesaplarındaki paranın kişinin 1/10/2008 sonrası SGDP borcuna mahsup edilmesi istenilecektir.

Devir tarihinden sonraki sürelerle ilişkin SGDP ödemelerinin yanlış hesaplara yatırılması durumunda, söz konusu miktarların doğru hesaplara aktarım işlemleri muhasebe servisleri tarafından yapılacaktır.

6.5. SGDP Yapılandırma Borçları

Yapılandırma kayıtları da 3/11/2012 tarihinde, kalan borç ve taksit sayısı üzerinden MOSİP sistemine aktarılmıştır.

6.5.1. Devir tarihinden önce yapılandırmaları aktif hale getirilenlerin aylıklarından fazla kesilen miktarların tespit edilmesi halinde, harcama birimlerince söz konusu miktarlar yukarıda “6.3.” maddesinde belirtilen menülerden giriş işlemleri sonuçlandırılarak ödeme yapılmak üzere muhasebe birimine gönderilecektir.

6.5.2. Devir tarihi olan 2012/Kasım döneminden önce yapılandırma taksitlerini düzenli yatırmalarına rağmen dekontlarını Kuruma ibraz etmemeleri nedeniyle yapılandırması bozulan ve gecikmiş SGDP borcu şeklinde MOSİP Sistemine aktarılanların dekontlarını daha sonra ibraz etmeleri halinde Emeklilik Servislerince öncelikle SGDP borçları yukarıda ki “6.2.” maddesinde belirtildiği şekilde terkin edilecektir. Yapılandırma işlemleri muhasebe birimlerince yapılacaktır.

6.6. İhya İşlemleri

6.6.1. Yapılandırma kaydı bozulanlardan ihya talebinde bulunanların yapılandırmaları aktif hale getirilerek bu kayıtlar yapılandırma kaydı olarak MOSİP sistemine aktarılmıştır.

6.6.2. Bu kayıtlardan 7/11/2012 tarihine kadar ödeme yapmayanların, yapılandırmalarının MOSİP sisteminde yeniden bozulması gerektiğinden, terkin işlemi yapılarak borcun tamamı iptal edilecektir. Bu durumda olan kayıtlar için harcama birimlerince yeniden MOSİP sisteminde borç oluşturulacaktır.

6.6.3. İhya talebinde bulunmalarına istinaden yapılandırmaları aktif hale getirilenlerden 3/11/2012 tarihinden sonra ödeme yapanların borçları yatırılmış ve muhasebe emanet hesaplarında bulunuyorsa muhasebe birimine yazı yazılarak mahsubunun yapılması sağlanacaktır.

6.7. Diğer Hususlar

6.7.1. Emekli ve hak sahiplerinin her ay MOSİP sisteminden yapılan SGDP kesintileri Muhasebe Daire Başkanlığı tarafından Kurumsal ve Sosyal Sigorta Yazılımları Daire Başkanlığına bildirilerek kesinti bilgilerinin ödemeler sisteminde görüntülenmesi sağlanacaktır. -

6.7.2. 3/11/2012 tarihinden sonra, devirden öncesine ait fazla ödemesi tespit edilen sigortalının aynı zamanda başka borcunun da bulunması halinde, fazla ödenen tutar, harcama birimlerince gelirlerden ret ve iade yapılacak, gelirlerden ret ve iade fişi ile beraber yazının içeriğinde bu miktarın ilgilinin kişi borcuna mahsup edileceği de belirtilerek Merkezde Muhasebe Daire Başkanlığına, müdürlüklerde muhasebe birimine intikal ettirilecektir.

7. 4/1-(a) KAPSAMINDA AYLIK BAĞLANMASINA HAK KAZANIP 4/1-(b) KAPSAMINDA SİGORTALILIĞI DEVAM EDENLER

7.1. 22/7/2011 tarihli ve 2011/58 sayılı Genelgenin “6. Yaşlılık aylığının kesilmesi ve yeniden bağlanması” başlıklı bölümünün “6.2.2.4.” maddesinde; “Kanununun 53 üncü maddesine göre sigortalılık hallerinin çakışması nedeniyle geçerli sayılmayan 4/1-(b) kapsamındaki

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

hizmetlerin, sigortalının 4/1-(a) kapsamındaki işinden ayrıldığı tarih ile tahsis talebinde bulunduğu tarih arasında devreye girmesi nedeniyle, tahsis talep tarihi itibarıyla 4/1-(b) kapsamındaki hizmetlerine ilişkin prim borcu ortaya çıkan sigortalıların tahsis talep tarihine kadarki hizmetleri zorunlu sigortalılık kapsamında değerlendirilerek aylıklar, aylık başlangıç tarihi değiştirilmeden yeniden hesaplanacak, hizmetin tahsis talep tarihinden sonra devam etmesi durumunda ise bu tarih itibarıyla hakkında sosyal güvenlik destek primi uygulanacaktır.” Şeklinde uygulama belirtilmiş ve işten ayrılış tarihi ile tahsis talep tarihi arasında 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetlere ilişkin prim borçlarının ise sigortalılara tebliğ edilerek 1 ay içinde ödenmesi gerektiğinin bildirileceği ve borçların 1 aylık süre içerisinde ödenmemesi durumunda da aylıkların durdurulacağı talimatlandırılmıştır.

Ancak, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 6/8/2012 tarihli toplu talimatında, 4/1-(a) ve 4/1-(b) bentleri kapsamında sigortalılığı bulunan, ancak Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ederken işinden ayrılarak aynı ay içinde tahsis talebinde bulunan ve takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanan sigortalının, işten ayrıldığı tarih ile aylık talep tarihi arasında 4/1-(b) kapsamında sigortalılığının başlatılmayarak tahsis talep tarihinden itibaren sosyal güvenlik destek primine tabi tescillerinin yapılacağı belirtilmiştir.

Buna göre; 4/1-(a) ve 4/1-(b) bentleri kapsamında sigortalılığı bulunan, ancak Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ederken işinden ayrılarak 4/1-(a) kapsamında **6/8/2012 tarihinden sonra tahsis talebinde bulunanlardan;**

- Aynı ay içerisinde tahsis talebinde bulunan sigortalıların, 4/1-(a) sigortalılıkları işten ayrıldıkları tarih itibarıyla sona erdiğinden, tahsis talebinde buldukları tarihe kadar geçen sürede 4/1-(b) kapsamında sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

- Farklı ayda tahsis talebinde bulunması halinde ise 4/1-(a) kapsamında işten ayrıldıkları tarihten bir gün sonra 4/1-(b) kapsamında zorunlu sigortalılıkların başlatılacaktır.

Söz konusu sigortalılar hakkında tahsis talep tarihinden itibaren sosyal güvenlik destek primi uygulanacaktır.

Ancak, tahsis talep tarihi itibarıyla 4/1-(b) kapsamındaki hizmetlerinden dolayı prim borcu bulunanların aylıkları prim borçlarını ödedikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacak ve prim borçlarını ödedikleri tarihe kadar 4/1-(b) kapsamındaki hizmetleri zorunlu hizmet olarak aylıkların hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

Örnek 1: Sigortalı şirket ortağı iken başka bir özel şirkette hizmet akdiyle çalışırken 18/8/2012 tarihinde işten ayrılarak 25/8/2012 tarihinde 4/1-(a) kapsamında yaşlılık aylığı talebinde bulunmuştur. Sigortalının işten ayrıldığı tarih ile tahsis talebinde bulunduğu tarih arası olan 19/8/2012-24/8/2012 süresinde 4/1-(b) sigortalılığı başlatılmayacak ve tahsis talep tarihi olan 25/8/2012 tarihi itibarıyla hakkında sosyal güvenlik destek primi uygulanacaktır.

Örnek 2: Örnek 1’deki sigortalının 18/8/2012 tarihinde işten ayrıldığı ancak 3/9/2012 tarihinde tahsis talebinde bulunması halinde, bu defa işten ayrıldığı tarihten bir gün sonra yani 19/8/2012 tarihi itibarıyla 4/1-(b) kapsamında zorunlu sigortalılığı başlatılacak ve tahsis talep tarihi olan 3/9/2012 tarihine kadar hizmetleri zorunlu hizmet kapsamında değerlendirilecektir. Sigortalının tahsis talebinde bulunduğu tarihte prim borcunun bulunmaması halinde aylığı tahsis talebini takip eden aybaşından başlatılacak ve aylık başlangıç tarihi itibarıyla hakkında sosyal güvenlik destek primi uygulanacaktır. Tahsis talep tarihinde prim borcunun bulunması halinde ise, aylıkları prim borcunu ödediği tarihi takip eden aybaşından başlatılacağı gibi, prim borcunu ödediği tarihe kadar ki 4/1-(b) kapsamında geçen hizmetleri de aylık bağlama işlemlerinde değerlendirilecektir.

Örnek 3: Sigortalı şirket ortaklığı devam ederken, ayrıca 4/1-(a) kapsamında çalıştığı kamu işyerinden 12/9/2012 tarihinde ayrılmış ve 17/9/2012 tarihinde tahsis talebinde bulunmuştur. Bu durumda sigortalının işten ayrıldığı tarih ile tahsis talebinde bulunduğu tarihin farklı aylarda olması nedeniyle, sigortalının 4/1-(b) zorunlu sigortalılığı 13/9/2012 tarihi itibarıyla başlatılacak ve tahsis talep tarihine kadar devam ettirilecektir.

7.2. 22/7/2011 tarihli ve 2011/58 sayılı Genelgenin “6.2.2.” bölümünde; 4/1-(b) kapsamında hizmetleri bulunup, 4/1-(a) ve 4/1-(b) kapsamında aylık bağlanan sigortalılardan, aylık bağlandıktan sonra 4/1-(b) kapsamındaki hizmetlerine ilişkin prim borcu bulunduğu tespit edilen sigortalılarla

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

ilgili olarak sigortalılara tespit edilen prim borçlarını ödemeleri için 1 aylık süre verileceği, borçların 1 aylık süre içerisinde ödenmemesi durumunda da aylıkların prim borcu ödenene kadar durdurulacağı talimatlandırılmıştır.

Söz konusu sigortalılardan 1 aylık süre içerisinde prim borcunu ödemediği için aylıkları durdurulan sigortalıların, primlerini daha sonra ödemeleri halinde aylıkları, durdurulduğu tarih itibariyle yeniden başlatılacaktır.

8. ÖLÜM GELİR/AYLIĞI BAĞLAMA İŞLEMLERİ

8.1. 4/1-(a) Sigortalılarından Dolayı Ana ve Babaya Ölüm Gelir/Aylığı Bağlama Koşulları

Ölen 4/1-(a) sigortalılarının ana ve babasına aylık bağlama işlemlerinde hak sahibi koşullarının hatalı tespit edildiği anlaşılmıştır. Söz konusu koşullar sigortalının ölüm tarihine göre farklılık göstermekte olup, 6/8/2003 tarihinden önce, 6/8/2003 ila 2008/Ekim ayı arasında ve 2008/Ekim ayı başından sonra ölen sigortalıların ana ve babasına aylık bağlama şartları aşağıda açıklanmıştır.

8.1.1. 6/8/2003 Tarihinden Önce Ölen Sigortalılar

506 sayılı Kanunun 4958 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 69 uncu maddesinde 6/8/2003 tarihinden önce ölen sigortalılardan dolayı ana ve babalara aylık bağlanması için öncelikle sigortalının ölüm tarihinde artan hisse olması gerekmektedir. Ölüm tarihinde artan hisse yoksa ana ve babaya daha sonra artan hisse olsa bile aylık bağlanmaz.

Diğer bir koşul ise yine ölüm tarihinde ana ve babanın geçiminin ölen sigortalı tarafından sağlandığının tespitidir. **Ölüm tarihinde** ana babanın geçiminin ölen sigortalı tarafından sağlanıp sağlanmadığının tespiti sosyal güvenlik denetmenleri tarafından yapılacaktır. Denetmen tarafından düzenlenen raporda, ölüm tarihinde bu şartın yerine gelip gelmediği mutlaka belirtilecektir.

Ölüm tarihinde bu şartlara sahip olan ana ve babaya ölüm tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanacaktır.

Ana ve babaya bağlanan aylıklar, hisse bulunmaması durumunda kesileceği gibi çalışmaları veya kendi çalışmalarından dolayı gelir ve aylık almaları halinde de kesilecektir. Çalışmaları halinde işe giriş tarihini takip eden, gelir/aylık almaya başlamaları halinde de gelir/aylık başlangıç tarihini takip eden ödeme dönemi itibariyle ölüm aylığı kesilecektir. Ana ve babaya yapılan yersiz ödemeler hakkında 506 sayılı Kanunun mülga geçici 91 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

8.1.2. 6/8/2003 ila 2008/Ekim ayı başı arasında ölen sigortalılar

506 sayılı Kanunun 4958 sayılı Kanunla değiştirilmiş 69 uncu maddesinde; 6/8/2003 tarihinden sonra ölen sigortalının ana ve babasına ölüm aylığı bağlanması için; sigortalının ölüm tarihinde artan hissenin bulunması ile ana ve babanın çalışmaması ve 2022 sayılı Kanuna göre alınan aylık hariç olmak üzere her ne ad altında olursa olsun gelir ve aylık almaması gerekmektedir.

6/8/2003 ila 2008/Ekim ayı başı arasında ölen sigortalıların ana ve babalarının ölüm aylığı bağlanması için gerekli şartları yerine getirip getirmediğinin tespiti işlemi sosyal güvenlik denetmeni yerine dosya memuru tarafından yapılacaktır.

Ölüm tarihinde Kanunda belirtilen şartları yerine getiren ana ve babaya ölüm tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanacaktır. Bağlanan aylıklar; hisse bulunmaması durumunda kesileceği gibi, ana ve babanın çalışması halinde işe giriş tarihini takip eden, gerek kendi sigortalılığı gerekse hak sahibi olarak gelir/aylık almaları durumunda ise gelir /aylık başlangıç tarihini takip eden ödeme döneminden kesilecektir.

8.1.3. 2008/Ekim Sonrası Ölen Sigortalılar

2008/Ekim ayından sonra ölen 4/1-(a) ve 4/1-(b) sigortalılarının hak sahibi ana ve babalarına aylık bağlanması için Kanunun 34 üncü maddesinde belirtildiği üzere, eş ve çocuklardan artan hissenin bulunması (65 yaşın üstünde olması halinde artan hisse şartı aranmaz) diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması ve her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirin net tutarından daha az olması şartları aranmaktadır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Ölüm aylığı bağlanması için tahsis talep ve beyan taahhüt belgesinin “11. Her Türlü Kazanç ve İrattan Elde Edilen Gelir Asgari Ücretin Net Tutarından Az Mı?” bölümünde “Evet” şeklinde beyanda bulunan ana ve babanın, her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olup olmadığının tespiti için muhtaçlık belgesinin alınması uygulamasına son verilmiştir.

2008/Ekim ayından sonra ölen sigortalıdan dolayı ölüm talebinde bulunan ana ve babalara ölüm gelir/aylığı bağlanması için aranan diğer koşulların varlığı yanında mutlaka sosyal güvenlik denetmenleri aracılığı ile gelir tespiti yaptırılacaktır.

Sosyal güvenlik denetmenlerince ana/babanın her türlü kazanç ve iratlarının tespitinde SOYBİS'ten yararlanılacak ya da SOYBİS sisteminin kullanıldığı kurumlardan yazılı bilgi istenebilecektir. Denetmenlerce, ana ve babalar hakkında gelir testi yapılırken; 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde belirtildiği şekilde harcamalar dikkate alınmaksızın, her türlü kazanç ve irat toplamının 16 yaşından büyükler için belirlenen asgari ücretin net tutarının altında olup olmadığı belirlenecektir. Asgari ücretin net tutarının tespitinde asgari geçim indirimi, asgari ücret tutarına dâhil edilmeyecektir. Örneğin; 2012 yılı birinci altı aylık dönemde ana ve babalar için esas alınacak asgari ücret tutarı 634,64 TL, 2012 yılı ikinci altı aylık dönemde, 673,30 TL, 2013 yılı birinci dönemde ise 699,91 TL olacaktır. Gelir testi işlemi hanedeki kişi başına düşen kazançta göre yapılacaktır. Kazanç ve iratların tespitinde ana ve babanın gerek aynı çocuktan gerekse diğer çocuklarından aldığı gelir veya aylık miktarları dâhil edilmeyecektir.

Sigortalının ölümü üzerine tahsis talebinde bulunan ana ve babaya bağlanacak ölüm aylığının başlangıcı, sosyal güvenlik denetmenlerinin gelir tespitine ilişkin raporunda belirtilen tarih esas alınmak üzere belirlenecektir. Diğer bir ifadeyle, denetmen ana babanın bu koşulları sigortalının ölüm tarihinde yerine getirip getirmediğini mutlaka belirtecek, ölüm tarihinden sonraki bir tarihte bu koşullar yerine geliyor ise (denetim süreci içerisinde) bu tarih de raporda belirtilecektir. Böyle bir tarihin denetim raporunda yer almaması halinde, ölüm aylığı ölüm tarihi esas alınarak başlatılacaktır.

2008/Ekim sonrası ölen sigortalıların hisse olmaması nedeniyle aylık bağlanamayan ana ve babasının 65 yaşını doldurması halinde, Kanunda aranan diğer koşulların da yerine gelmiş olması koşuluyla bu yaşı doldurdukları tarihi takip eden aybaşından itibaren ölüm aylığı bağlanacaktır.

Bağlanan aylıkların kesilmesinde ise ana veya babanın;

- Diğer çocuklarından bağlanacak gelir ve aylıklar hariç olmak üzere kendi sigortalılığı veya hak sahibi olarak gelir/aylık almaya başlamaları halinde, gelir/aylık başlangıç tarihini,
 - Sosyal güvenlik denetmenlerince her türlü kazanç ve iratlarının asgari ücretin net tutarının üstünde olduğunun tespit edilmesi halinde ise, denetmen raporunda belirtilen tarihi,
- Takip eden ödeme dönemi itibarıyla aylık kesilecektir.

8.2. Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin son fıkrası gereğince eşinden boşandığı halde, boşandığı eşiyile fiilen birlikte yaşadığı belirlenen eş ve çocuklar ile hak sahipliği sona ermesine rağmen her hangi bir kişi tarafından tahsilat yapılması durumlarında söz konusu kimselere yapılan ödemeler Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre geri alındığı gibi haklarında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmakta idi.

4/5/2013 tarihli ve 28637 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir.

Yapılan değişikliğe göre; ilgililerin kasit veya kusurlu davranışlarından doğan yersiz ödemeler kapsamında değerlendirilen;

- Boşandığı eşiyile fiilen birlikte yaşadığı tespit edilen eş ve kız çocukları ile
- Kurumumuzdan gelir veya aylık almakta iken ölen sigortalı veya hak sahiplerinin ölüm tarihinden sonra hak etmedikleri **bir aylık döneme** ilişkin gelir ve aylıkların hak sahipleri tarafından bankalardan tahsil edilmesi,

Hallerinde Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmayacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

8.3. Ölüm Sigortasında 4/1-(b) Sigortalıları ve Hak Sahiplerine İlişkin Koşullar

Ölüm sigortasında gerek sigortalılar gerekse hak sahipleri yönünden sigortalının ölüm tarihinde geçerli olan mevzuat uygulanmaktadır.

Buna göre, ölüm tarihleri itibariyle 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılar ile bunların hak sahiplerinde aranan koşullar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

SİGORTALI VE HAK SAHİPLERİNE İLİŞKİN KOŞULLAR	ÖLÜM TARİHİ			
	1/10/1972-3/10/2000	4/10/2000-7/8/2001	8/8/2001-1/8/2003	2/8/2003-1/10/2008
SİGORTALI	3 tam yıl	5 tam yıl	3 tam yıl	5 tam yıl
ERKEK ÇOCUK	18 yaşını, ortaöğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmak.	1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan 18 yaşını, ortaöğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmak.	18 yaşını, ortaöğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmak.	1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan 18 yaşını, ortaöğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmak.
KIZ ÇOCUK	Geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak.	1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan	Geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak.	1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan
MALUL ÇOCUK	Yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul olmak.	Yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul olmak.	Yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul olmak.	Yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul olmak.
ANA VE BABA	Geçiminin ölen sigortalı tarafından sağlanması	1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan	Geçiminin ölen sigortalı tarafından sağlanması	1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yukarıdaki tabloda belirtilen hak sahibi kız çocukları için “Geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak” ile ana babalar için aranan “Geçiminin ölen sigortalı tarafından sağlanması” şartlarının tespiti diğer bir ifadeyle “geçimini sağlayacak gelir” kavramının belirlenmesinde; kız çocukları veya ana/babanın sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak çalışıp çalışmadıkları ve buralardan aylık alıp almadığı ile tapu kayıtları da araştırılarak varsa gayrimenkullerinden ve diğer gelirlerinden elde ettiği aylık tutarının İş Kanununa göre 16 yaşından büyük sanayi kesiminde çalışan işçiler için tespit edilen asgari ücret (brüt asgari ücret) tutarının altında olup olmadığı hususları sosyal güvenlik denetmenlerince tespit edilecektir.

Örneğin; eşinden dolayı SSK’dan ölüm aylığı alan hak sahibi, Bağ-kur kapsamındaki babasından dolayı ölüm aylığı talebinde bulunmuştur. Bu durumda kız çocuğuna;

- Eşinden almakta olduğu aylığının asgari ücret tutarından fazla olması halinde babasından ölüm aylığı bağlanmasına ilişkin talebinin reddedilmesi,

-Eşinden almakta olduğu aylığının asgari ücret tutarından az olması halinde bu defa tapu kayıtları da araştırılarak varsa gayrimenkullerinden ve diğer gelirleri de dikkate alınarak tespit edilebilecek aylık gelirinin asgari ücretten fazla olması halinde babasından ölüm aylığı bağlanmasına ilişkin talebinin yine reddedilmesi,

- Eşinden dolayı SSK’dan almakta olduğu ölüm aylığının veya yine diğer gelirleri de dikkate alınmak suretiyle aylık gelirinin asgari ücret tutarından az olması halinde ise kız çocuğuna babasından dolayı da bu kapsamda aylık bağlanması, gerekmektedir.

9. RÜCU İŞLEMLERİNE ESAS TUTARLARIN MOSİP SİSTEMİNE KAYDEDİLMESİ

506 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesinin Kararıyla değişik 26 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 21, 23 ve 39 uncu maddelerine göre emeklilik servislerince rücu davalarına esas olmak üzere bağlanan gelir ve aylıkların ilk peşin değerleri hesaplanarak ilgili hukuk birimlerine bildirilmektedir.

Hukuk birimlerince emeklilik servislerince bildirilen gelir ve aylıklara ilişkin peşin değerlerle ilgili olarak yapılacak işlemler Hukuk Müşavirliğinin “Hukuk Uygulamaları Yazılım Projesi İcra Programı” konulu 16/1/2013 tarihli 2013/2 sayılı Genelgesinin “9- Rücuen Tazminat Dosyalarına İlişkin İşlemler” başlıklı bölümde talimatlandırılmıştır.

Söz konusu Genelgede açıklandığı üzere, rücuan tazminat dosyalarına ilişkin işlemlerde, olayın dava konusu edilip edilmemesi, dava konusu edilen dosyalarda mahkemece belirlenen kusur oranlarına istinaden rücuya esas miktarların yeniden hesaplanması, dava konusu edilmeyen dosyalarda borçlunun kısmen veya tamamen ödeme yapması vb. gibi durumlarda rücuya esas miktarlar değişeceğinden, borç kayıt işlemleri karşılaşılan durumlara göre hukuk servislerince yapılacaktır.

10. YETKİ DEVRİ KAPSAMINDA DEVREDİLEN DOSYALARA ÖLÜM AYLIĞI VEYA GELİRİ BAĞLAMA İŞLEMLERİ

10.1. Malullük ve sürekli iş göremezlik dosyaları ile sürekli iş göremezlik dosyalarından karşılıklı dosyası yaşlılık aylığı olan dosyaların ünitelere devrinden sonra, söz konusu sigortalıların vefatı halinde, ölüm aylıklarının bağlandığı, ancak yaşlılık veya malullük dosyalarının ölüm dosyalarına aktarılmadan ve ölüm geliri (2008/Ekim sonrası ölümlerde SID oranına bakılmaksızın ölüm gelirlerinin bağlanması ve ölüm nedeninin geçirdiği iş kazası veya tutulduğu meslek hastalığına bağlı olup olmadığı hususunda araştırma yapılmasına başlanması) bağlanmadan ölüm aylığı dosyalarının Genel Müdürlüğe gönderildiği anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 4/1-(a) sigortalıları yönünden aktif veya pasif ölüm aylığı bağlama işlemleri,

Aktif ölümdede;

Sigortalı çalışırken vefat ederse, çalıştığı işyerinin bağlı bulunduğu,

Sigortalı vefat ettiği tarihte çalışmıyor ise, hak sahiplerinin ikamet ettiği yerdeki,

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Pasif ölümden ise;

Sigortalının tahsis dosyasının Genel Müdürlükte olması halinde, sigortalının ikamet ettiği yerdeki,

Yetki devri kapsamında tahsis dosyasının bulunduğu,

İlgili sosyal güvenlik il müdürlüğü/merkezince yapılmaktadır.

Diğer taraftan, en son Genel Müdürlükte bulunan tarım dosyaları dâhil (8 ve G8 tahsis kodlu) sürekli iş göremezlik geliri ile (1 ve G1 tahsis kodlu) malullük aylığı tahsis dosyaları bu gelir ve aylıkları bağlayan ünitelere devredilmiştir. Tahsis dosyalarının ünitelere devrinde;

-Karşılığı bulunmayan sürekli iş göremezlik geliri dosyaları sigortalının gelirini bağlayan üniteye,

-Karşılığı malullük veya yaşlılık dosyası olan sürekli iş göremezlik geliri dosyaları ise uzun vade sigorta kolundan aylığı bağlayan üniteye,

Gönderilmiş ve konu 23/12/2010 tarihli 2010/22 sayılı e-tahsis ile talimatlandırılmıştır.

Buna göre, en son yapılan yetki devri kapsamında, tahsis dosyaları ünitelere devredilen sigortalıların vefatı halinde ölüm aylığı veya ölüm geliri bağlama işlemleri, tahsis dosyasının bulunduğu ünite tarafından sonuçlandırılacaktır. (8) ve (2) veya (8) ve (1) dosyasının aynı ünite olması halinde hem ölüm geliri hem de ölüm aylığı aynı ünite tarafından bağlanarak Genel Müdürlüğe gönderilecektir. Ölüm aylığı bağlanırken yaşlılık veya malullük dosyasındaki tüm belgeler ölüm geliri bağlanırken sürekli iş göremezlik dosyasında tüm belgeler ölüm dosyalarına aktarılacaktır. Ölüm gelirlerinde, sigortalının ölüm nedeninin geçirdiği iş kazası veya tutulduğu meslek hastalığına bağlı olup olmadığı hususunda araştırma yapılmasına başlanacak, ancak araştırma sonucu beklenmeden gelir bağlama işlemi sonuçlandırılacaktır.

10.2. Yetki devri kapsamında malullük veya yaşlılık dosyası ünitelerde bulunan sigortalıların, dosyanın bulunduğu il dışında çalışırken geçirdiği iş kazası sonucu ölmesi halinde, çalıştığı işyerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/merkezince ölüm gelirine ilişkin bilgi ve belgeler oluşturulduktan sonra gerek ölüm aylığı gerekse ölüm geliri bağlama işlemleri, yaşlılık veya malullük dosyasının bulunduğu ünite tarafından Genel Müdürlük tahsis numaraları kullanılmak suretiyle sonuçlandırılacak ve dosyalar Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

11. 4/1-(a) SİGORTALILARI YÖNÜNDEN 2008/EKİM AYI BAŞINDAN İTİBAREN ÜÇ VE ÜZERİ DOSYADAN GELİR VEYA AYLIĞA HAK KAZANANLAR

Sigortalı veya hak sahiplerinin birden fazla dosyadan gelir ve aylığa hak kazanması halinde, hangi gelir ve aylıkların ne şekilde ödeneceği 5510 sayılı Kanununun 54 ve geçici 7 nci maddeleri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin geçici 31 inci maddesinde düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 4/1-(a) sigortalıları için SSK ödemeler sisteminde gelir ve aylık bağlama programlarına üçüncü bir dosyadan gelir ve aylık bağlanmaması için kontrol konulmuştur. Buna göre;

- Yetki devri kapsamında sürekli iş göremezlik geliri-yaşlılık aylığı dosyaları veya sürekli iş göremezlik geliri-malullük aylığı dosyaları ünitelerde olan sigortalı veya hak sahiplerinin üçüncü bir dosyadan aylığa hak kazanmaları halinde, aylığı bağlaması gereken ünitenin talep belgelerini, sigortalının tahsis dosyalarının bulunduğu üniteye göndermesi, bu ünitenin de dosyalarla birlikte talep belgelerini aylık bağlanmak üzere Genel Müdürlüğe,

- Sigortalı ve hak sahibi dosyalarının Genel Müdürlükte olması durumunda üçüncü dosyaya ilişkin talep belgelerini alan ünitenin bu belgeleri aylık bağlanmak üzere Genel Müdürlüğe, Göndermesi gerekmektedir.

Örneğin; Yaşlılık aylığı ile sürekli iş göremezlik geliri alan sigortalının eşi çalışırken vefat etmiş olup sigortalı, eşinden dolayı da ölüm aylığı talebinde bulunmuştur. Sigortalının yaşlılık ve sürekli iş göremezlik geliri dosyası Amasya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde bulunmaktadır. Ölen eşin son çalışmaları ise Kastamonu'dadır. Bu durumda, ölüm aylığı talebi Kastamonu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne verilecektir. Bu talebi alan Kastamonu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tahsis talep belgelerini eşin tahsis dosyalarının bulunduğu Amasya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderecektir. Amasya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü talepte bulunan eşin yaşlılık ve sürekli iş göremezlik geliri dosyaları ile tahsis talep belgelerini aylık bağlanmak üzere Genel Müdürlüğe

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

gönderecektir. Genel Müdürlükte, aylık bağlama işlemi yapılırken en yüksek ödemeye imkan veren iki dosyadan ödeme yapılacak, ödeme yapılmayacak dosya yeni bir durum değişikliğine kadar işleminden kaldırılacaktır.

12. 5510 SAYILI KANUNUN 39 UNCU MADDE UYGULAMASI

5510 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi ile ilgili uygulamanın ne şekilde yapılacağı hususu en son 22/7/2011 tarihli ve 2011/58 sayılı Genelge ile talimatlandırılmış olmasına rağmen, ünitelerce her malullük ve özellikle ölüm olaylarında 39 uncu maddeye göre denetim istendiği anlaşılmıştır.

Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrası, “Üçüncü bir kişinin kastı nedeniyle malul veya vazife malulü olan sigortalıya veya ölümü halinde hak sahiplerine, bu Kanun uyarınca bağlanacak aylığın başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı için Kurumca zarara sebep olan üçüncü kişilere rücu edilir.” hükmünü amirdir.

Söz konusu maddeden de anlaşılacağı üzere, sigortalının malul kalmasında veya ölmesinde üçüncü bir kişinin kastının bulunması ve durumun sigortalı ve hak sahiplerince tahsis talep ve beyan taahhüt belgesiyle beyan edilmesi gerekmektedir. İlgililerce durumun beyan edilmemesi halinde, konunun yargıya intikali ile Kurumumuzdan bilgi talep edilebileceği göz önüne alındığında, her malullük veya ölüm aylığı talebinde, olayın 39 uncu madde kapsamında olup olmadığı hususunda tespit istenmeyecektir.

13. TAHSİS TALEP VE BEYAN TAAHHÜT BELGESİNİN “PTT”-ALO POST” VE “PTT KARGO” İLE GÖNDERİLMESİ

22/7/2011 tarihli ve 2011/58 sayılı Genelge ile tahsis talep ve beyan taahhüt belgesinin adi posta veya kargo ile gönderilmesi halinde belgenin Kurum evrak kaydına intikal tarihinin, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya APS yoluyla gönderilmesi halinde ise postaya verilmiş tarihinin tahsis talep tarihi olarak dikkate alınacağı talimatlandırılmıştır.

Ancak, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü İşverenler Prim Daire Başkanlığının 30/11/2011 tarihli toplu yazısıyla da talimatlandırıldığı üzere, PTT Genel Müdürlüğü tarafından Alo Post (Kapıdan Kapıya Teslim Servisi) veya PTT-Kargo gönderilerinin de taahhütlü ve APS gönderilerine eş değer olduğu belirtildiğinden, Alo Post veya PTT-Kargo yoluyla gönderilen tahsis talep ve beyan taahhüt belgelerinin postaya verildiği tarihin Kurumumuza talep tarihi olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

14. 6191 SAYILI KANUNA GÖRE YAPILACAK İŞLEMLER

22/3/2011 tarihli 27882 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun “Değiştirilen Hükümler” başlıklı 10 uncu maddesi ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenen geçici 32 nci madde gereği, 12/03/1971 tarihinden 6191 sayılı Kanunun yayımı tarihi olan 22/03/2011 tarihine kadar, yargı denetimine kapalı idari işlemler veya Yüksek Askeri Şura Kararları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenlerin kendileri veya vefatları halinde hak sahiplerinin talebi halinde Kanunda öngörülen sosyal güvenlik haklarından yararlandırılacaklardır.

Söz konusu kimselerden, 6191 sayılı Kanunun yayımlandığı 22/3/2011 tarihinde 4/1-(a) SSK veya 4/1-(b) Bağ-Kur kapsamında gelir ve aylık bağlanmış olanların aylıkları bu Kanun kapsamında hesaplanacak aylık miktarı ile kıyaslanacak ve yüksek olan aylık ödenecektir.

Bu durumda, 6191 sayılı Kanun kapsamına giren ve tahsis dosyası ünitelerinizde bulunan sigortalılarla ilgili olarak Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığından intikal eden ve aylığın kesilerek hizmetlerin bildirilmesine ilişkin yazılara istinaden, aylıklar, 4/1-(c) bendi kapsamında bağlanacak aylığın başlangıç tarihi itibarıyla kesilecek ve bu tarih itibarıyla yersiz ödenen miktarlar Kurum hatası kapsamında MOSİP sistemine borç kaydedilecektir. Sigortalılara yapılan yersiz ödemelerin 4/1-(c) bendi kapsamında bağlanan aylıktan kesilmesine ilişkin talepler ilgili Başkanlığa intikal ettirilecektir.

15. BANKALARCA YAPILAN BANKA DEĞİŞİKLİĞİ İŞLEMLERİ

Kurumumuz emekli ve hak sahiplerinin banka/şube değişikliği işlemlerinin bankalar tarafından gerçekleştirilme talepleri Kurumumuzca uygun görülmesi olup, gelir/aylık ödeme protokollerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu düzenlemeler gereğince Kurumumuz gelir ve aylıklarını ödeyen bankalar, emekli ve hak sahiplerinin banka/şube değişiklik işlemlerini

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

emekli ve hak sahiplerinden talep almak (SMS/ATM/Dilekçe) suretiyle gerçekleştirebileceklerdir. Mevcut durumda T.C. Ziraat Bankası tarafından yapılan banka değişiklik işlemleri Kurum intra sayfasında “Uygulamalar”, “Emeklilik Hizmetleri”, “Bankalarca Yapılan Şube Değişikliği Görüntüleme Uygulaması” menüsünden girilerek “T.C. Kimlik Numarası” sorgulanabilmektedir. Anılan Banka tarafından yapılan şube değişikliği işlemiyle ilgili olarak emekli ve hak sahipleri tarafından Kurumumuza herhangi bir şikâyet başvurusunun yapılması halinde, şube değişikliği işleminin hangi şube tarafından ne zaman yapıldığı, talep şekli ile değişiklik yapılan bilgisayarın IP numarasına ilişkin bilgiler sistemden alınarak ilgililer bilgilendirilecektir.

16. TAHSİS TALEBİNDEN SARFINAZAR EDİLMESİ

5510 sayılı Kanunda gelir ve aylık bağlanması için gerekli tüm koşulları yerine getirip tahsis talebinde bulunan 4/1-(a) ve 4/1-(b) sigortalı ve hak sahiplerine gelir veya aylık bağlama işlemleri yapılmakta olup, gelir/aylık bağlanması için gerekli olan koşullardan herhangi birinin eksik olması durumunda tahsis işlemi gerçekleştirilmemektedir.

Söz konusu sigortalı veya hak sahiplerinin tahsis talebinde bulunduktan sonra gelir/aylık bağlama işlemi gerçekleşmeden bu taleplerinden vazgeçtiklerini Kurumumuza yazılı olarak bildirmeleri halinde, gelir/aylık bağlama koşullarından biri olan “tahsis talebinde bulunma” şartı gerçekleşmemiş olacağından, gelir/aylık bağlama işleminin yapılmaması gerekmektedir. “Gelir/Aylık Bağlama İşlemi Gerçekleşmeden Önce” ifadesinden, ilk karar işleminden sonra bankaya gönderilen gelir/aylığın sigortalı tarafından tahsil edildiği tarihe kadar geçen süre kastedilmektedir. Gelir/aylıklar sigortalı ve hak sahiplerince tahsil edilmediği sürece sarfinazar hakları bulunmaktadır. PTT/Bankaya gönderilen ilk aylıkların alınmasından sonra talepten vaz geçilmesi durumunda ise herhangi bir işlem yapılmayacak gelir/aylıklar ödenmeye devam edilecektir.

17. ÖLÜM GELİR/AYLIĞI TALEBİNDE BULUNAN MALUL ÇOCUKLAR

Bilindiği üzere, gerek 5510 sayılı Kanunda gerekse bu Kanunla mülga kanunlarda, malul çocuklara ölüm aylığı veya geliri bağlanabilmesi için ilgili kanunlarda aranan diğer şartlar hariç olmak üzere;

- 2008/Ekim ayından sonra vefat eden sigortalıların hak sahibi malul çocuklarının, 5510 sayılı Kanun hükümleri gereğince, Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında kaybetmesi,

-2008/Ekim ayından önce vefat eden sigortalıların hak sahibi malul çocuklarının ise çalışamayacak derecede malul olması,

Gerekmektedir.

Öte yandan, ölen sigortalının sağlığında bakmakla yükümlü olduğu malul çocuğunun Kurum Sağlık Kurulunca malullük kararına esas mevcut rapor tarihi ile ölüm aylığı talep tarihi arasında;

- 1 yıldan az sürenin geçmiş olması durumunda, hak sahibi çocuğun malullük durumunun tespiti için hastaneye sevk işlemi yapılmamakta ve mevcut raporu,

- 1 yıldan fazla bir süre geçmiş ise, hak sahibi çocuğun sevk işlemi yapılarak, yeni alınacak sağlık kurulu raporu,

Değerlendirilmek üzere Kurum Sağlık Kuruluna gönderilmekte idi.

Uygulamada yapılan değişiklikle, sigortalının sağlığında bakmakla yükümlü olduğu malul çocuğun mevcut sağlık kurulu raporu, Kurum Sağlık Kurulunca kontrol muayene tarihi belirlenmemiş ise, sigortalının ölümü ve malul çocuğun ölüm gelir/aylığı talebinde bulunması halinde, rapor tarihine bakılmaksızın aylık bağlama işlemlerinde dikkate alınacak ve malul çocuklardan yeni bir rapor istenmeyecektir. Ölüm aylıkları ölüm tarihini takip eden aybaşından başlatılacaktır.

Malul çocukların Kurumca belirlenen kontrol muayene tarihi bulunup bulunmadığının tespiti, SPAS, “Sürelî Kayıt Sorgulama” menüsünden yapılacaktır. Kontrol muayene tarihinin bulunması halinde bu tarih sisteme işlenecek ve o tarihte kontrol muayenesine gönderilecektir.

Diğer taraftan, ölüm aylığı talep tarihinde haklarında malullük kararı bulunmayan çocuklardan, talep tarihinden önceki bir yıl içinde Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları tarafından düzenlenmiş sağlık kurulu raporu olanların bu raporları, yeni bir rapor istenmeksizin

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

malullük durumunun tespiti için ilgili Kurum Sağlık Kuruluna gönderilecektir. Kurum Sağlık Kurulundan bu çocukların, sigortalının ölüm tarihi, 18 yaşı doldurdukları veya benzeri durumlarda bu tarihlerde malul olup olmadıkları hususunda mutlaka bilgi istenecektir.

18. YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

18.1. 10/9/1999 tarihli ve 12-99 sayılı Genelgenin “F. Diğer Hususlar”, “3. Kıdem Tazminatının Ödenmesine Esas Belgeler” başlıklı bölümün ikinci ve üçüncü fıkrası,

18.2. 22/7/2011 tarihli 2011/58 sayılı Genelgenin “Üçüncü Bölüm, Yaşlılık Sigortası” bölümünde yer alan “2.3.2. Hem 506 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında hem Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında yer alan sigortalıların hizmetlerinin değerlendirilmesi” başlıklı maddesi,

18.3. 22/7/2011 tarihli 2011/58 sayılı Genelgenin “Dördüncü Bölüm, Ölüm Sigortası”, “2.2.3. Ana ve babaya aylık bağlama şartları” başlıklı maddesi,

18.4. 22/7/2011 tarihli 2011/58 sayılı Genelgenin “Altıncı Bölüm, Sosyal Güvenlik Destek Primi Uygulaması” bölümünde yer alan “3. Sosyal güvenlik destek primi kesinti işlemleri” bölümünde yer alan “3.3, 3.5, 3.6, 3.7, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12 ve 3.14” maddeleri,

18.5. 3/11/2011 tarihli 2011-39 sayılı e-tahsis,
Yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Yadigâr GÖKALP İLHAN
Kurum Başkanı

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına